Universite iktısadî ve içtimaî enstitüsü cumartesi günü tedrisata başlıyacak. Talebeler bayram seyahatine çıkıyorlar.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu MAHMUT

Yunanistandaki taksi şoförlerinin ve otobüscülerin yaptıkları greve tramvay amelesinin de iltihakından korkuluyor

FIATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 2918 PAZAR 25 MART 1934 | Tel: (Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa : 24310.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

Japon Sanayii Meselesi

Dr. Nizamettin ALİ

Otuz yıl evvel (Sarı Tehlike) den bahsolunurdu. Sarı Japon amelesi Amerikaya muhaceret ediyor, ucuz yevmiye ile beyaz ameleye rekabet ediyordu. Amerika, muhacereti tahdit edeli tehlike kalmamıştı.

Fakat şimdi, birdenbire gene buna benzer bir tehlikeden bahsediliyor. Bu seferkine düpedüz (Japon tehlikesi) diyorlar. Bu nedir? Artık Japonlar hicret etmiyorlar, bizzat kendi memleketlerinde oturup sanayi yapıyorlar. Yaptıkları sanayi mamullerini öyle yok değerine satıyorlar ki, dünyanın en ileri sanayileri tehlikededir.

Japonların tehlikeye koydukları sanayi bilhassa şunlardır: İngilizlerin meşhur mensucat sanayii, Amerikalıların demir sanayii, Almanların renk sanayii, İsviçrenin saat sanayii ve İtalyanların sun'i ipek sanayii..

Japonlar meydanı o kadar boş bulmuşlardır ki, kapanan 1933 yılının memleketlere göre yapılan mukayeseli ticaret plânçolarına bakılırsa, Japonyanın en kârlı mevkide olduğu görülür. 1933 ihracatını bir yıl evvelki ihracatından yüzde 34 fazlasile kapatan tek memleket Japonyadır.

Japonların en fazla arttırdıkları ihracat maddeleri arasında biri var ki, ehemmiyeti büyüktür: Mensucat sanayii. Bu, 350 milyon nüfuslu Hindistana akan bir ihracattır ve İngilizleri korkutmaktadır. Çünkü İngilizlerin Hindistana yaptıkları pamuklu ihracatı yıldan yıla azalmaktadır. Şu günlerde Japonya ile İngiltere arasında Asyanın hemen hemen istikbalini tayin edecek ehemmiyette ticaret müzakereleri cereyan ediyor. İngiltere telâş etmekte haklıdır. Zira, İngilterenin Hindistana yaptığı mensucat ithalâtı tam üçte bire düşmüştür. Bu, şu demektir ki, İngiliz fabrikaları kapanıyor, İngilterede işsizlik bitmiyor. Düşünülebilir ki, İngiltere, müstemlekelerine yılda 310 milyon yarda murabbaı mensucat ihraç etmektedir. Bu muazzam ihracatın durması, İngilizlerin en ehemmiyetli sanayilerinin mahvolmasıdır. Halbuki İngilizler, dünyadaki baş mevkilerini ve yetişilmez zenginilklerini, bilhassa mensucat ihracile temin etmişlerdir.

Japonya İngiliz müstemlekelerini gözüne kestirmişe benziyor. Japonya bugün, tekmil mensucat ihracının yarısını İngiliz müstemlekelerine gönderiyor. Gönderiyor demek kâfi değildir, satıyor, satabiliyor, rakipleri kaçırabiliyor demek doğrudur.

Bugün öyle bir hal hâsıl olmuştur ki, İngiliz müstemlekelerine mensucat göndermek veya göndermemek Japonya için yaşamak ve ölmek demektir. Ve İngilizlerin de kendi müstemlekelerine mensucat göndermeleri veya göndermemeleri İngilizler için bir varlık davasıdır. İki şeyden biridir. Ya Japonları Hint pazarından uzaklaştırmalıdır, bu takdirde Japon iktısadı tehlikeye girer; yahut Japonları Hint pazarında bırakmalıdır, bu takdirde de İngiliz mensucat sanayii ve bilhassa Lankashire fabrikaları ölmeğe mahkûm olur.

İngiltere muslihane bir yol tutmuştur. Japonları tâ İngiltereye çağırmış, onlarla dört duvar arasında müzakereye koyulmuştur. Zamanı hazırda bu müzakereler kadar ehemmiyetli siyasi ve iktısadî hâdise yoktur denebilir. Zira Asyanın kaderi mevzuubahistir. İki dükkâncı milletin pazarlık üzerine müstenit müzakerelerinden henüz vâzih netice çıkmamıştır. Fakat istihdaf olunan umumî istikamet belirmiştir. O istikamet şudur: Japonya Hindistandan elini çekecek, mensucat ihracatını Asyanın şarkı cenubisine tevcih edecektir. Böylece Hollanda müstemlekeleri Japonyaya bırakılan pazarlar olacaktır. Bu müstemelkeler, Java ve Sumatra gibi 50 milyon kadar nüfuslu sık yerlerdir. İki kişinin oturup bir şahsı salis hakkında serbestçe karar vermelerine müncer olan bu müzakerelerin ne surette inkişaf edeceğini görmek hayli meraklı bir iştir.

Japonyanın genişliyen ve tehlikelileşen iktısadına misal olarak yukarıki malûmat verilmiştir. Fakat mevzuun tamam tetkiki için Japonyanın bu geniş iktısadı ne kadar devam ettirebileceğini dahi araştırmalıdır. Rekabatte ilelebet muvaffak olmak bugün güçtür. Bugün tekmil sanayiler rationalisation çenberinden geçiyor. Maliyet fiatleri her yerde düşüyor. Böyle bir iktısat kavgası meydanında, Japon rekabetinin hududu nedir?

Bu süale cevap vermek için iki şeyi hatırlamak yeter:

1 — Japon sanayiine lâzım olan ham maddenin ehemmiyetli kısmı dışardan geliyor. Bu, demektir ki, Japon sanayiinin kökü içeride değil dışardadır. Japonyanın tekmil ithalâtına bakılırsa görülür ki, ham pamuk ithalâtı bir senede yüzde 35, yün ithalâtı bir senede yüzde 87, hattâ ham demir ithalâtı yüzde 109 artmıştır. Acaba bu ham maddeler nereden geliyor? Nereden geliyorsa, Japonyanın hayatı da o ham maddelerin geldiği memleektlerin elinde demektir.. Günün birinde o memle-

(Devamı 7 inci sahifede)

Fransız muhtırasının metni

Silâhsızlanma meclisinde Fransanın tezi anlaşıldı

Fransa, Almanya hakkındaki endişelerini anlatıyor ve Almanyanın cemiyeti akvama tekrar girmesini istiyor

Silâhsızlanma meselesi hakkında Fransanın İngiltereye verdiği muhtıra nihayet matbuata verilmiştir. Şimdiye kadar gizli kalmasına itina edilen bu muhtıranın ihtiva ettiği maddeler cidden mühimdir ve İngiltere muhtırasile arasında tebayünler vardır. Fakat geçen gün de yazdığımız gibi Londradaki siyasî mahafil kendi noktai nazarlarının lâyetegayyer olduğunu iddia etmiyorlar.. Binaenaleyh bu hususta bir itilâf elde etmenin imkânını da arayorlar. Fransız notası tahlil edilecek olursa bilhassa üç nokta etrafında bir hususiyet arzetmektedir:

1 — Son aylar zarfındaki silâhları bırakma müzakeratının dayandığı esasların tamamen değişmesi 2—Fransanın emniyet meselesini mühim bir âmil olarak zikretmesi 3 — Silâhsızlanma meselesinin halli için Almanyanın Cemiyeti Akvama tekrar dahil olması lüzumu...

Fransız muhtırası Almanyanın tekrar silâhlanması meselesi hakkında çok endişeli bir lisan kullanmakta ve bunu izale etmek çarelerini aramaktadır. Bunun için ezcümle diyor ki: "Yeniden silâhlanma teklifinin kabulü Akvam Cemiyetinin silâhları bırakma prensibi inkâr etmek demektir. Böyle bir kararın merkez silâhlarına da ister istemez şümul olacaktır.

Dün bu hususta aldığımız telgraflar şunlardır:

PARİS, 22. A.A. — Havas bildiriyor: Silâhsızlanma hakkındaki 29-1-934 ta-

(Devamı 7 inci sahifede)

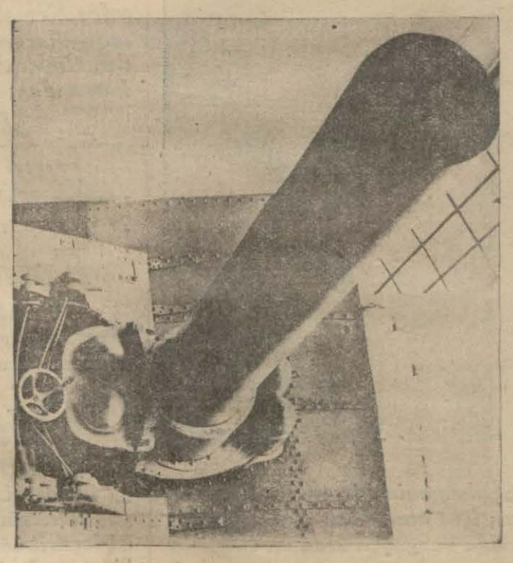

Alman hududundaki yeni istihkâmlara yerleştirilen son sistem toplardan biri

Tramvaya bomba bırakmakla mazn un olanlar dünkü muhakemeelrinde

Herşeyi inkâr ediyorlar!

Tramvaya bomba koyanların muhakemelerine dün başlandı

Mevkuflar kefaletle tahliye edildi

Artin Tülekyan Efendi ismindeki tütün tüccarını şüppheli vaziyette göstermek maksadile namına yazılmış bir mektupla beraber tramvay içerisine dört bomba bırakmaktan suçlu Rizeli Mehmet, Mapavrili, Mehmet, Bafralı İbrahim ve İstanbullu Cevat efendilerin muhakemelerine dün üçüncü ceza mahkemesnde başlanılmıştır. Maznunlar muhakemeye jandarma nezareti altında getirilmişlerdir. Davacı mevkiinde kimse bulunmamıştır. Mahkeme reisi Hikmet Bey evvelâ maznunların hüviyetlerini tesbit etmiş, sonra dava evrakı ve davaya müteallik zabıtlarla raporlar okunmuştur. Raporların birisinde bombaların yumurta bombası denilen cinsten ve istifade edilir neviden olduğu, patlatılabileceği yazılmaktadır. Bunlar okunduktan sonra maznunların isticvabına başlanmıştır. İlk isticvap edilen maznun Rizeli Mehmet Ragıp Efendidir. Mehmet Efendi:

— Ben ifademi okuyarak imzalamış değilim. demiştir.

Bombalar ne vakitten kalmış?

Burada reis Hikmet Bey, mumailey hin polisteye dayak yiyip yemediğini sormuş,

— Hayır, beni dövmediler

Cevabını almış ve bu cevabın zapta geçirilmesini emretmiştir.

Bombalar için de:

— Evimde bulunan bombalar bende İstiklâl mücahedesi devrinden kalmıştır. Hiç birisi bir işe yaramaz, kullanılmaz. Ben onları bir hâtıra olarak saklıyordum. Mehmet Efendiyi tanırım. Fakat husumetim yoktur. Tramvayda bulunan bombaları da ben vermiş değilim demiştir.

Rizeli Mehmet Efendiden sonra Mapavrili Mehmet Efendi dinlenmiş, o da hülâsaten demitşir ki:

— Tülekyan Efendi benim düşmanım değildir. Bilâkis bana iyilikleri vardır. Bana 3 bin lira para vermiş, bunun mukabilinde 300 batman tütünümü almıştır. Böyle iyilik yapan bir adama fenalık yapmayı aklımdan bile geçirmem. Bombaları, ermenice kitapları ve mektubu ihtiva eden çantayı tramvay içerisinde ben bırakmış değilim. İbrahim Efendinin oğlu ile benim oğlum ortaklaşa bir bakkal dükkânı işletirler, oradan tanışırız. İbrahim Efendi Tülekyan Efendiden ticarethanelerine ait bir muameleden dolayı ayrılmıştır.

Mehmet Efendi inkâr ediyor

Reis Hikmet Bey burada Mapav-

(Devamı 7 inci sahifede)

Merak mı ediyorsunuz?

İstanbuldaki büyük şirketlerin bir senelik kazanç ve kayıpları nedir?

Elektrik şirketinin 1,768,019; Tünelin 18,392 lira kârı var. Haliç 59,739 lira içerde; Ergani bakır şirketi 1,350,712 lira zimmet bakıyesi gösteriyor; Ş. Hayriye 147,148 lira kârda..

Dün bir çok şirketlerin heyeti umumiyesi toplandı

Ergani Bakır madeni şirketi heyeti umumiyesi içtima halindetir.

Dün şehrimizde bulunan büyük şirketlerden bazılarının senelik heyeti umumiyeleri toplanmış ve bir senelik hesaplar tetkik edilmitşir. Bu hesaplara göre elektrik şirketi 5,175,441 lira 83 kuruş işletme hâsılatı temin etmiştir. Masraf çıkınca 1,768,019 lira 44 kuruş kâr etmiştir. Tünel şirketi 9.554,52 lira zarar etmiş, ancak akar varidatı ile açığını 18,392,04 lira kârla kapatmıştır. Haliç şirketi 59.739 lira olan zararını bu seneye devretmiştir. Ergani bakırı şirketinin kâr ve zarar hesabı 1,350,712,94 lira bir zimmet bakiyesi göstermektedir.

Elektrik şirketi

Türk anonim elektrik şirketi heyeti umumiyesi dün Metro hanında Uşşakî zade Halit Ziya beyin riyaseti altında toplanmıştır. Heyeti umumiyece verilen kararlar şunlardır:

Umumî heyet, mürakipler ve hesap komiserlerinin ve idare meclisinin ra-

(Devamı 7 inci sahifede)

Paraların İadesi için

Nafia vekâletile Tramvay şirketi arasında müzakerat başlıyor

ANKARA, 24 (Telefonla) — Nafia Vekâleti İstanbul tramvay şirketinin mukavelelerini tetkik etmiş ve şirketin mukavelelerle yapmasını taahhüt ettiği muayyen hatları yaptırtmadığı halde halktan fazla ücret almak ta devam ettiği anlaşılmıştır. Bu ücretlerin yekûnu 3600000 liraya baliğ olmaktadır. Bu paraların iadesi için şirketle Nafia vekâleti arasında yakında müzakereye başlanacaktır. Diğer taraftan öğrendiğime göre Nafia Vekâletinde teşkil olunan bir komisyonda, imtiyazlı şirketlerin mukaveleleri tetki kedilmektedir. Bu tetkikattan maksat mukavelelerde mevcut olup tatbik edilmiyen hükümler bulunup bulunmadığın meydana çıkarmaktır. Şark Demiryolları hat üzerindeki istasyonların tamirine en kısa bir azmanda tevessül edilmesi istenmiştir. Yarı olan Edirne istasyonu da bu meyanda ikmal edilecektir.

İnsull için Bir kanun!

Amerika konsolosları Amerikalı suçluları memlekete iade edebilecekler

Amerikalı bankerin vapuru Port - Sait limanında beklemiyor

INSULL

ATINA 24 (Milliyet) — Amerikalı banker İnsull'ü hâmil Meotis vapuru seyahatine dair mütenakıs haberler intişar etmiştir Bunun üzerine Atina Ajansı Roter Ajansından mezkûr vapura dair malûmat sormuştur. Gece saat on birde âtideki cevap alınmıştır :

"Port - Saitten henüz mevsuk haber alınmamıştır. Port - Saitte musirren deveran eden şayialara göre vapur başka yere teveccüh etmektedir.

PORTSAIT, 24 (A.A.) — Dün sa

(Devamı 2 inci sahifede)

Macaristan Ve muahedeler

Bir İngiliz meb'usu muahedelerin tekrar tetkikini istiyor!

Avusturya, Macaristan ve İtalya arasında yapılan son Roma anlaşmasından sonra M. Mussolini bir nutuk söylemiş ve bunda Macaristanın aslen Macar olup ta kendisinden ayrılan yerler hakkındaki talebini İtalyanın anlamakta olduğunu beyan etmişti. Bu nutuk Macaristandan birçok arazinin ayrılmasına sebep olan muahedelerin tekrar tetkiki merkezinde idi. Dün gelen bir telgraftan anlıyoruz ki İngilterede böyle bir cereyan vardır. Muhafazakâr kadın mebuslardan birisi bu hususta Avam Kamarasında bir takrir vererek Akvam Cemiyetinin gelecek içtimaında, hükûmetin muahedelerin tadilini istemek suretile Macar milletine karşı kadirşinaslık göstermesini talep etmiştir.

Romanyanın vaziyeti

SOFYA, 24 (Milliyet) Bükreşten bildiriliyor: M. Titulesco, Romanyanın haricî siyaseti ve bilhassa Romada İtalya, Avusturya ve Macaristan arasında yapılan anlaşma karşısında aldığı vaziyet hakkında Mecliste izahat verecektir. M. Titulesco'nun kral tarafından kabul edilmesi de bu son mesele ile alâkadar görülmektedir.

Nafia Vekâleti bütün şirketlerden soruyor

Memurlar, meclisi idare azası kimlerdir ve nekadar maaş alırlar?

Umumî masraflar ve tarifeler

Verilen malûmata göre Nafia vekâleti imtiyazlı şirketlerin vaziyetlerini tesbit eden mühim esaslar üzerinde meşgul olmaktadır. Vekâlet imtiyazlı şirketlerin mukavelelerini tetkik etmektedir. Bu tetkikat şirketlerin umumî masrafları, memur maaşları, tarifeler üzerinde cereyan etmektedir.

Bunun için Nafia vekâleti bütün şirketlerden malûmat istemiştir. Şirket komiserlikleri vasıtasile istenen bu malûmat dosyalar halinde vekâlete gönderilmiştir. Bu meyanda şirketlerde çalışan memurların yegân yegân isimleri istenmiştir. Aldığımız malûmata göre bazı şirketler bunu noksan yaptıklarından vekâlet komiserliklerden şirket erkân, müdiran ve meclisi idare azalarının aldıkları maaş ve tahsisatla beraber isimlerinin de bildirilmesini istemiştir.

Diğer taraftan Nafia vekâleti tarafından şirket komiserlerinin vazife ve salâhiyetlerini tesbit eden yeni bir talimatname hazırlandığı da bildirilmektedir. Bazı şirket komiserlerinin tebdili mevzuu bahsedilmekte ise de bu hususta yapılmış bir tebligat yoktur.

Umumî hizmetleri ifa eden imtiyazlı şirketlerin fazla masraflarının umumî ücret tarifelerine tesir ettiği ve binnetice bu masrafların halka bir yük olduğu nazarı dikkate alınarak tetkikat daha ziyade bu cihet üzerinde yapılmaktadır.

Kısırlaştırmak lehindeki faaliyet artmaya başladı

Kısırlaştırılanlar evlenebilecekler, fakat çocuk yapamıyacaklar

Mazhar Osman Bey de bir konferans vermeğe hazırlanıyor

Bugün, büyük harpten sonra, bütün dünyada, bilhassa umumî iktısadî buhranın inzimam ve tesirile şümullü surette her memlekette sinir hastalıkları artmış, dejenereler çoğalmıştır. İçimizde dolaşan yarı delilerden, dejenerelerden cemiyeti nasıl kurtarmalı? Nesil ıslah etmeli ve en iyi izdivaç hangisidir? Normal evlenme daha fazla ne gibi şartlar içinde husule gelebilir? Mecnunların evlenmesi memnudur. Esasen tam delilerin yeri her yerde hastahane ve timarhanelerdir. Bununla beraber Hitler Almanyada yarı mecnunların da kısırlaştırılmasını kanunla kabul ettirdi. Bununla Alman neslini takviye edeceği kanaatindedir. Bu kanaat yayılmaktadır. Bizdeki akıl hıfzıssıhhası cemiyeti, son kongresinde yaptığı ilmî münakaşada ekseriyetle tecelli eden kanaat; herhangi bir şekilde cemiyete dejenere unsur çıkmaması için kısırlaştırmanın faideli olduğu merkezinde toplanmış

Fahreddin Kerim ve Mazhar Osman Beyler

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Tarihten Parçalar: 11

ÇANAKKALE!

Yazan: Amiral Sir Roger Keyes

Patlamıyan torpili, yüzerek tekrar tahtelbahre getirmiş..

Tahtebahir süvarisi, Çanakkaleden geçtikten sonra bir zırhlı gördüğünü söyledi. Zırhlı yanındaki müteaddit torpitolarlar periskopu üzerine ateş açmış, sonra şimale doğru kaçmıştı. E. 14 yukarı doğru yoluna devam ederken mayen ve sair suretle hiç bir maniaya tesadüf etmemiş, bu suretle Ahibaba açıklarında battığından takriben altı saat sonra Geliboludan geçmişti.

Chicago'lu gazeteci:

Nasmith telsizine ârız olan bir bozukluktan dolayı dört gün kadar bizimle haberleşememişti. Bu müddet zarfında kendisini çok merak ettik. Maamafih 23 mayıs gecesi, Istanbul açıklarında demir üstünde yatan bir Ganbotu batırdığını bildirdi. Ganbot batarken tahtelbahire ateş açıp dürbününün tepesini kırmıştı.

Ertesi gün denizin yüzünde bir vapur kovalamış ve tüfek ateşile vapuru geri döndürmüştü. Vapurda 60 kadar asker varmış. Bunların hepsi de tahlisiye yeleği giyiyorlarmış. Gemide büyük bir karga şalık baş göstermiş; vapur yoluna devam ederken iki sandal indirip gemiyi tahliyeye başlamışlar.

Bu sırada vakayı soğuk kanlılıkla karşılayan bir Amerikalı vapurun gövertesinden aşağı doğru sarkmış ve kendini Chicago Sun gazetesi Mr. Silas Q. Swing diye takdim ettikten sonra Nasmith'e:

— Sizinle görüştüğüme çok memnun oldum! Demiş.

Bunun üzerine Nasmith'in nezareti altında ve gemide kalan iki üç Türkün yardımı ile, Mr. Swing güvertede kalan son sandalı indirmiş. Denizdeki insanları, birer birer toplamağa başlamışlar.

Bir mehtap manevrası:

Nasmith, tahtelbahiri vapura yanaştırmış, içinde bir altı pusluk top, altı pusluk mermiler ve bir çok top malzemesi bulunduğu için vapuru bomba ile batırmış.

Gemi müthiş bir infilâk ile berhava olmuş ve mühimmat dolu olduğu bu suretle anlaşılmış.

Mr. Swing'in bu hususta Chicago Sun gazetesine yazdığı şeyleri okumak herhalde çok hoş olacaktır.

Ertesi gün Nasmith kimseye gözükmeden dalıp Istanbula gitmiş ve Tophane rıhtımında bir gemiye bir torpil atmış. Fakat jiroskop aletindeki bir bozukluktan dolayı torpil bir daire resim ederek gitmiş. Az kalsın tahtelbahire çarpacakmış. Bunun üzerine bir torpil daha atmış, iki şiddetli infilâk birden olmuş. Bu suretle ilk torpilin de bir şeye çarptığı anlaşılmış.

Tahtelbahir Boğazdan gelen akıntıya kapıldığı için süvari attığı torpidoların ne tesir yaptığını görememiş. Tahtelbahirin attığı ikinci torpilin, Geliboluya hareket etmek üzere bulunana asker yüklü "Istanbul,, vapurunda büyük bir rahne açtığı bilâhare öğrenilmiştir.

Mehtaplı bir gece Nasmith bir zırhlı görmüş. Ortalık pek aydınlık olmadığı için periskopla etrafı görmek pek kabil olamıyormuş. Yanında iki muhriple gezen bu zırhlının Barbaros olduğuna hükmetmiş. Nasmith suyun yüzünden hücum etmek istemiş, fakat ateş vaziyetine girmeğe vakit kalmadan, torpidolardan birinin üzerine doğru geldiğini görünce derhal dalmağa mecbur olmuş.

Bir gün bir muhribin beş tane levazım gemisi götürmekte olduğunu görmüş ve bunlardan en büyüğünü torpillemiş. O gün başka bir vapura torpil atmışsa da torpil vapurun altından geçmiş. Harp esnasında atılan torpiller batarlardı. Fakat Nasmith torpil zayi etmemek için torpillerini yüzer bir halde atmış.

Torpil boşa gidince birinci muavini Doyley Hughes denizin yüzünde kalan torpile kadar yüzerek gitmiş ve torpilin yelpazesini çözerek kapsülünü kilitlemiş, bu suretle tehlikesizce ellenebilen torpili tekrar kullanılmak üzere çekerek tekrar tahtelbahire getirmiş. Torpilin muayenesi neticesinde başının geminin dibine deydiği, fakat kapsülün ateş almadığı anlaşılmış.

Nasmith. Işi pek çok olduğu günlerin birinde gene bir erzak gemisini torpillemiş; gemi mühimmat yüklü olacak ki müthiş bir infilâk ile berhava olmuş. Ertesi gün tahtelbahir fena bir kaza geçirmiş. Der hal dalarak hasminin taarruzundan kurtulmuşsa da hasmi de fazla durmadan kaçıp gitmiş.

— *Bitmedi* —

Almanyanın Haricî ticareti

BERLIN, 24 .A.A. — Havas ajansı muhabirinden :

Hükûmet, iptidaî maddelerle, yarım kimyevî maddelerin ticareti hakkında bir kanun kabul etmiştir. Bu kanun Almanyaya vaki olacak bilumum ithalât üzerine devlet kontrolünü tesis etmektedir.

Bu suretle, Sovyetlerde olduğu gibi Almanyada da bir haricî ticaret ofisi fiilen teşekkül etmiş oluyor.

İthalât tacirleri için kambiyo tahditnisbeti yüzde 45 ten yüzde 35 e çıkarılmıştır.

Kanun, ithal edilecek maddelerin ihtiyaç nisbetini nazarı dikkate almaktadır. Her muamele için merkez kontrol ofisleri ayrı karar ittihaz edeceklerdir.

Bu yeni sistem, Almanyanın bütün diğer memleketlerle münakit ticaret mukavelenamelerini alâkadar etmektedir.

HARİCÎ HABERLER

Staviski ve Prince hadiseleri

Bazı âyan azasının ve mebusların masuniyeti teşriiyeleri kaldırılacek

Staviski'nin mücevherlerinden bir kısmı Londrada bulundu ve muhafaza altına alındı

PARİS, 24. A.A. — Ayan azasından M. Eden, Staviskinin bazı şirketleri lehine bizzat icra etmiş olduğu teşebbüsler hakkında tahkikat komisyonuna izahat vermiştir.

M. Eden, şahsen Staviski'yi hiç tanımadığını iddia etmiştir.

Tahkikat komisyonu, ayandan M. Eden, Püi ve mebuslardan M. Hülen ve Pust'un ifadelerini iktizasının ifası için adliye nazırına göndermeğe karar vermiştir.

Bir ayan azasının istiçvabı

PARİS, 24. A.A. — İstintak hakimi M. Dome, dünkü gün, ayan azasından M. Püi'yi sorguya çekmiştir.

M. Bardi dö Fürdon aleyhine de ayrıca nufuzu memuriyeti suiistimal davası açılmıştır.

Hakim M. Ordono, Hanovr sokağında kâin bir umumhanede araştırma yapmıştır. Bu araştırma neticesinde Staviskiye ait mücevherattan bir kısmının bu evde gizlendiği, fakat bir boş boğazlık üzerine buradan başka yere kaçırıldığı kanaati hasıl olmuştur.

Madam Staviski tahliye edilmek istemiyor

PARIS, 24. A.A. — Madam Staviski takibat komisyonu huzurunda vaki olan bazı beyanat üzerine ve kendi rolü hakkında bir an evvel mahkemede izahat verebilmek maksadile, evvelce serdettiği muvakkat tahliye talebinden vazgeçtiğini hakime bildirmiştir.

Madam Staviski de, bizzat çok mühim ifşaatta bulunacağını ilâve etmiştir.

Bazı kimselerin teşrii masuniyeti refedilecek

PARIS, 24 . A.A. — Staviski meselesini tahkike memur komisyon, önümüzdeki salı, çarşamba veya perşembe günü için, bazı ayan ve mebusların teşrii masuniyetlerini kaldırtmak üzere her iki meclisin içtimaa davet ettirilmesini derpiş etmektedir.

Şotan ne diyor ?

PARIS, 24. A.A. — Tahkikat komisyonu, esbak başvekil M. Şotan'ı dinlemiştir. Mümaileyh, Staviskinin kumar oynamak yasağını ne suretle kaldırmış olduğunu izah etmiş ve gerek Staviski'yi gerek karısını hiçbir vakit hiç bir suretle tanımadığını söylemiştir.

Staviskinin mücevherleri

PARIS, 24 .A.A. — Bazı ihbarata nazaran, Bayon Belediye tasarruf sandığından kaybolan mücevherlerin büyük bir kısmı Londrada emniyet altına alınmıştır.

Muhakemenin bir an evvel yapılması için muvakkat tahliye talebinden vazgeçen Madam Staviski

Bu ihbarların doğruluğunu tahakkuk etmek üzere, Londraya bir komiser gönderilmiştir.

Prince'in katli mes'elesi

PARIS, 24. A.A. — Maktul M. Prens in cesedi üzerinde yeniden fethimeyt ameliyesi yapmış olan hekimlerin kati raporu hakim M. Laper'e tevdi olunmuştur. Bu rapor, intihar iddiasını mutlak surette bertaraf etmekte ve müteveffanın trenin altında ezilerek ölmüş olduğunu tesbit eylemektedir.

Yine rapora nazaran M. Prens, uyuşturucu bir zehir yutmuş cesette ve ezilmeden evveline ait bazı bereler, çürükler görülmüştür.

Ancak, müteveffanın, ezilmeden evvel halâ yaşamakta olduğu sabit olmuştur.

Casusluk

Fransız, İngiliz bahriyesinin esrarı satılıyor muş

LONDRA, 24. A.A. — Daily Meyl gazetesinin haber aldığına göre Fransanın Bulonya şehrindeki hususî komiser, yarın İngiltere limanlarından birine müteveccihen hareket edecektir. Mümaileyh, geniş bir casus şebekesinin, bazı yabancı memleketlerde, Fransa ve İngiltere bahriyelerine ait esrar satmakta olduğu kanaatine varmıştır.

Komiser, bu şebekenin nerelere kadar uzandığını anlamağa çalışacaktır. Bu meselenin gösterdiği son safha, komiserin bu seyahati ihtiyar etmesine sebep olmuştur.

Von Papen

Romaya büyük elçi mi tayin ediliyor?

PARIS, 24. A.A.— (Havas Ajansından) : Berlinden Petit Parisien gazetesine bildiriliyor : " Berlin diplomasi mahafilinde deveran eden ve kaydi ihtiyatla telâkki ettiğimiz bir şayiaya göre M. Von Papen'in Roma büyük elçiliğine tayini muhtemeldir."

Grev 48 saat tehir edildi

VAŞINGTON, 24. A.A. — Otomobil sanayii amelesi, Reisicümhur Roosvelt'in araya girmesile, mütasavver grevi 48 saat tehir etmişlerdir.

Cereyan eden müzakerat, iyi bir netice verecek gibi görünüyor.

Mısır istiklâlinin yıl dönümü

BERLIN, 24. A.A. — Mısır istiklâlinin yıl dönümü münasebetile neşrettiği bir makalede "Raynişe Vestfalişe Çaytung" gazetesi diyor ki :

" Mısır , Asya kıtasının anahtarıdır. İngiltere, bu anahtarı elinden bırakamaz. Bununla beraber, Mısırda istiklâl iştiyakı günden güne artmaktadır. Ve bu iştiyakı ezmek için meharetli davranmak kâfi değildir. İngiliz fevkalâde komiserinin tarzı hareketi git gide artan bir hüsumet vücude getirmektedir.

Büyük bir yangın

LINÇBURG, (Amerika) 24. A.A. — Işsizler yurdunu 10 dakika içerisinde bir kül yığını haline getiren yangın esnasında 14 kişi ölmüş, 50 kişi yaralanmıştır.

Birdenbire uyanan yurt sakinlerinden birçoğu kendilerini pencerelerden aşağı atmışlardır.

Amerika - Rusya

İki memleket arasındaki ticaretin inkişafına doğru

NEVYORK, 24 .A.A. — Şehrin mühim bankerleri ile birçok senayi erbabından müteşekkil bir komisyon dünkü gün, Amerika ile Sovyetler arasında ticarî münasebatın genişletilmesi imkânını ve Sovyet Rusyası ile ihracat ve ithalât ticaretini teshil için tesis olunan bankanın sermayesini artırmak çarelerini tetkik etmiştir.

Kânun evvelden beri yüzlerce Sovyet teknisyenleri, makina satın almak ve büyük mikyasta istihsal usullerini tetkik etmek maksadile Amerikaya gelmişlerdir.

Bulgaristanda

Kabinede bir değişiklik yapılması bekleniyor

SOFYA, 24 (Milliyet) — Bulgar kabinesinde bugünlerde bir değişiklik yapılmasına muhakkak nazarile bakılmaktadır. Demiryolları nazırı Gospodin Kostorkofa karşı mecliste yapılan bir çok sual ve istizahlar, bu nazırın mevkiini muhalif ve hükûmet fırkalar nazarında tamamile sarsmıştır.

Gospodin Muşanofun kralla yapacağı mülâkatın bu mesele ile alâkadar olduğu tahmin edilmektedir.

Almanya Rusyaya kredi vermiyor

BERLIN, 24. A.A. — Havas ajansı muhabirinden :

Almanya - Sovyetler arasındaki ticarî müzakereler dün hitam bulmuştur.

Sovyetlere beş sene müddetle 300 milyon marklık bir kredi küşadını Almanlar kabul etmedikleri gibi Sovyetlerin bu sene vadesi gelen bazı borçlarının teciline de riza göstermemişlerdir.

Danimarka Veliahtı

KOPENHAG, 24. A.A. — Danimarka veli ahti dün gece yarısı Romaya hareket etmiştir.

M. Kondilisin Ankara seyahati

ATINA, 24 (Milliyet) — Hükûmete mensup "Millon,, gazetesinin mevsûk menabiden aldığı malûmata göre, harbiye nazırı Mösyö Kondilis Türkiye ricali devletini tanımak ve onlarla iki memleketi alâkadar eden meseleler etrafında teatii efkâr etmek üzere mayısta Ankaraya gidecektir.

SON DAKİKA

Ankarada bir mülâkat

Londra sefiri Fethi Bey bugün geliyor; istasyonda Başvekil Pş. ile görüştü

ANKARA, 24 (Telefonla) — Londra büyük elçimiz Fethi Bey bu akşam İstanbula hareket etmiştir. Fethi Bey istasyonda Reisicümhur Hazretleri namına yaverleri, Başvekil Paşa, Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey, Ruşen Eşref Bey ve dostları tarafından teşyi edilmiştir. Trenin hareketinden evvel Başvekil Paşa Fethi Beyle istasyonda on dakika kadar görüşmüşlerdir. Dünya işlerinin dikkati celbedecek safhalar arzettiği şu sırada bu mülâkata hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Bayındır - Torbalı yolunda haydutlar bir kamyon yolcularını soydular

İZMİR, 24 (Milliyet) — Bayındır - Torbalı yolunda 43 numaralı şoför Kemal Efendinin idaresinde faytonun önüne çıkan dört silâhlı haydutlar yolcuların para ve eşyalarını gasbettikten sonra kaçmışlardır. Haydutlar yakalanmaları için müfrezeler çıkarılmıştır. Jandarma kumandanı bizzat takibata çıkmıştır. Vali de gidecektir.

Bir eski nişanlı öldürüldü

İZMİR, 24 (Milliyet) — Burnovada kız yüzünden bir cinayet olmuştur. Mehmet namında biri kız kardeşinin eski nişanlısı İbrahimi 17 yerinden bıçaklıyarak öldürmüştür. Katil yaaklanmıştır.

Emniyet müdürlerinin maaşları

ANKARA, 24 (Telefonla) — Emniyet işleri umum müdürlüğü emniyet müdürlükler teşkilâtında yapılacak değişiklikler hakkında bir lâyiha hazırlamıştır. Bu lâyiha ile emniyet müdürlerinin maaşları yükseltilecektir.

Musiki ve temsil akademisi

ANKARA, 24 (Telefonla) — Maarif vekâleti millî musiki ve temsil akademisi teşkili lâyihasını ikmal etmiştir. Lâyihaya göre millî musiki akademisi Riyaseticümhur orkestrasile musiki muallim mektebi birleştirilmek suretile Musiki muallim mektebinde tesis edilecektir. Temsil akademisi de şimdilik Musiki muallim mektebinden olacaktır.

Almanya ile ticaret muahedesi

ANKARA, 24 (Telefonla) — Almanya ile 930 da yapılmış ticaret muahedesi mucibince Almanlara verilmiş olan tarife tenzilâtı ve resim hadlerinin müddeti 31 martta 30 nisana kadar yeniden tecdit olunmuştur. Almanlarla devam etmekte olan yeni ticaret muahedesisne raptedilecek âdi tarifenin müzakeresi nisan ortalarında bitecektir.

Macaristan hükûmetinin hediyesi

ANKARA, 24 (Telefonla) — Mactaristan hükûmeti Ankara Atlıspor kulübüne 15 av köpeği hediye etmiştir.

Ticaret ofisi teşkilâtı

Yeni teşkilât 3 grupa ayrılmıştır mukaveleleri tetkik grupu da teşkil edilecek

ANKARA, 24 (Telefonla) — İktısat vekâleti ticaret ofisi teşkilâtını tamamlamıştır. Teşkilât 1 nisandan itibaren tamamen faaliyete geeçcektir. Yeni teşkilât 3 grupa ayrılmıştır. Birinci grup memleket mahsullerini tetkik grupu olacaktır. Bu grup üç bürodan müteşekkildir. Bürolar istihsal ve ihraç, istandardizasyon muamelâtı sergi, panayir işlerile meşgul olarak Ticaret odaları, borsalar ofis şubeleri bu büroya bağlı bulunacaktır. Büro Ankara da ithalât ve ihracat emteasının bir müzesini yapacaktır. İkinci grup, idarî grup olacak ve üç bürodan teşekkül edecektir. İdarî grupun bir bürosu propaganda, neşriyat, adres kitaplarile iştigal edecektir.

Üçüncü grup, istihbarat grupu olacaktır. İktısadî ticarî münasebetler gözönüne getirilerek bu grup ta üç büroya ayrılmıştır. Bürolar ecnebi memleketlerdeki iktısadi, ticarî işlerile takip edeceklerdir. Hariçteki ticaret odaları, ticaret mümessillerimiz bunu grupa bağlı bulunacaktır.

İstanbul teşkilâtı şimdiki halde istihbarat bürosu vaziyetinde kalacak, İzmir teşkilâtı merkezden gönderilecek memurlar tarafından idare edilecektir. Bu gruplardan maada İktısat vekâleti ticaret mukaveleleri tetkik heyeti ilâvedilmek suretile ticaret mukaveleleri tetkik grupu teşkil edilecektir.

Bulgar komitelerinin cinayetleri

ATINA, 24 (Milliyet) — Bu sabah İskeçeden alınan telgraflarda Bulgar komitecilerinin cinayetleri zikredilmektedir. Bir Bulgar çetesi gizlice Yunan arazisine girerek Darindirek köyünden Hacı Hüseyin Efendi isminde bir zatı evinden almışlar ve bahçede koyun boğazlar gibi boğazlamışlardır. Köy halkı dehşet içindedir. Müslüman aileler İskeçeye iltica etmişlerdir. Avcı müfrezeleri canilerin derdesti için harekete geçmişlerdir.

ATINA, 24 (Milliyet) — Dramadan verilen haberlere göre Norkopta ekalliyetler ve başlıca Dodoptaki müslüman Pomaklar Makedonyalı ve Trakyalı Bulgar komitecileri tarafından insafsızca takip ve tazyik edilmektedir. Son günlerde altmış müslüman ailesi İskeçeye iltica etmiştir.

Türk tayyarecileri şerefine verilen ziyafefler

ATINA, 24 (Milliyet) — Türk tayyerecileri dün sabah arzuları veçhile Maratona gittiler, orada harp mektebi mualimi M. Balodimos kendilerine 2500 sene evvel vukubulan muharebenin harp noktai nazarından mevzii kıymeti hakkında izahat verdi. Tayyareciler öğleden sonra Türk sefarethanesinde verilen çay ziyafetinde bulundular ve akşam da hava zabitleri tarafından klüpte şereflerine bir ziyafet verildi.

Maliye memurları arasında

ANKARA, 24 (Telefonla) — Çorum merkez malmüdürü Ragıp Bey memuriyetine iade edilmiştir. Küçük pazar tahsil memuru Abdullah Bey Üsküdar tahakkuk baş memurluğuna, Ankara şehri içme suyu komisyonu muhasebeciliğine de mezkûr muhasebecilik şefi Cemal Bey tayin edilmişlerdir.

İnsul için bir kanun

(Başı 1 inci sahifede)

bah gelen Yunan bandıralı Attiki vapurunun Meotis vapurundan bir telsiz telgraf aldığını söylemiştir. Bu telgrafta, Meotis vapuru, İskenderiyenin 150 mil açığında bulunduğunu ve geminin nereye sevkedileceğine dair, banker İnsull'ün Yunanistandaki hukuk müşavirlerinden talimat beklediğini haber vermiştir. Vapurun bugün, yarın buraya muvasalatı beklenmektedir.

İnsull için kanun

VAŞINGTON 24 (A.A.) — Reisicümhur Ruzvelt bilhassa banker İnsull'ü istihdaf eden ve âyan meclisi tarafından alelâcele tasdik olunan kanunu imza etmiştir. Bu kanun mucibince, Amerika tebaasının haricez memleket imtiyazına mazhar bulundukları memleketlerde, Amerika konsolosları, Amerikada işlenmiş suçlardan dolayı aranılan Amerikalıları memlekete iade edebileceklerdir. Şimdiye kadar konsoloslar bu kabil eşhası yalnız mahallinde tevkif , muhakeme ve hapsedebilirlerdi. Mevzuu bahsedilen memleketler, Mısır, Tuncamıntakası ve Çin'dir. Amerika zabıtasına mensup sivil polisler, Mısırda, İnsull'ün vurudunu kollamaktadırlar.

Balkan konferansı

ATINA, 24 (Milliyet) — Dün öğleden sonra Bulgaristan ve Arnavutluk ta dahil olmak üzere beş Balkan devletinin sefirleri Mösyö Papanastasyunun evinde toplanarak 31 martta Atinada toplanacak olan Balkan konferansının mesaisi hakkında müzakerede bulunmuşlardır.

M. Venizelos Giritte

ATINA, 24 (Milliyet) — Mösyö Venizelos paskalya yortularını geçirmek için dün akşam zevcesile Giride azimet etmiştir.

tır. Bilhassa Dr. Hüseyin Kenan Bey takimin yalnız delilere değil, dejenerelere teşmil ve tatbikını istiyerek çok şiddetli ve koyu bir kısırlaştırma taraftarıdır. Bunların meşru veya gayrimeşru cemiyete verecekleri çocuklar, cemiyet için çok muzır unsurlardır. Dejeneler meyanında, eski zenginleri mirasyedi oğulları da bunlar arasında sayılmaktadır. Bunların ekserisi kokainmandır. Her türlü mükeyyifatı kullanırlar. Delilerin sayısı da göze batacak kadar çoğalmaktadır. Bakırköy timarhanesinin mevcudu artmaktadır. Manisa ve diğer bir vilâyetimizdeki akıl hastahanesinin mevcudu da çoktur ve çoğalmaktadır. Hüseyin Kenan Beye göre, bütün inkılâpları yapmış olan medenî Türkiyede takim, kısırlaştırma şeklinin tatbikı sırası gelmiştir. Veraset te yapılan tetkiklere, istatistiklere nazaran çocuk ebeveyninden iyilikten daha çok kötülüğü tevaris etmektedir. Esasen bu itibarladır ki, Hitler'in kısırlaştırması, kanunda sayılan vasıflara göre erkeğe olduğu gibi kadına da tatbik edilmektedir.

Bu kısırlaştırmayı Dr. Fahrettin Kerim Bey şöyle izah etmektedir:

"— Takim, cinsî münasebeti kesecek şekilde değildir. Yalnız tenasüle (çocuğun tekevvününe) mâni bir usul de yapılmaktadır.,,

Yani Hitlerin koyduğu kanun mucibince bu şekilde takime uğrayanlar evlenseler dahi, çocukları olmaz.

En iyi evlenmek meselesine gelince:

Bunu Fahrettin Kerim Bey üç kısma ayırmaktadır:

1 — Yalnız aşk ve sevda üzerine kurulan bu gibi izdivaçların mühim bir kısmının iyi netice vermediği görülmektedir.

2 — Menfaat üzerine evlenme:

Bu hiç te iyi netice vermemektedir.

3 — Biribirini anlayarak, tetkik ederek evlenme:

Aile hayatında istikrar ve cemiyete normal nesil vermekte bu tarzın çok uygun olduğu görülmektedir.,,

Mevzu üzerinde doktorlardan başka terbiyeci, içtimaiyatçı ve idarecilerimiz de alâkadar olmaya başlamışlardır.

Mazhar Osman Bey de konferans verecek

Türk felsefecileri cemiyeti, bayramın dördüncü perşembe günü Halkevinde mühim bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda akıl hıfzıssıhhası cemiyetinin son kongresinde mevzuu bahsolan kısırlaştırma meselesi görüşülecektir. Profesör Dr. Mazhar Osman Bey bu toplantıda kısırlaştırma mevzulu şayanı dikkat bir konferans verecektir. Almanyada olduğu gibi, memleketimizde de dejenerelerin kısırlaştırılması lâzımgeldiği hakkında bazı doktorlarımızın ortaya attıkalrı fikir, her tarafta umumi bir alâka ve tecessüs uyandırmıştır.

Türkiyedeki işler ve Yunan ameleleri

ATINA, 24 (Milliyet) — Yunan hariciye nazırı bütün vilâyetlere gönderdiği bir tamimde Türkiyedeki Yunan konsolosunun bir tebliğini bildirmektedir.

Bu tebliğde Yunanistanın muhtelif noktalarından ve bilhassa Sakız ve garbî Makedonyadan iş bulmak için Türkiyeye gelenlerin ya kanunun ecnebilere menedildiği işlerde çalışmak istemelerinden, ya işlerin nedretinden veyahut ta iş sahiplerinin Türk işçilerini tercih eylediklerinden iş bulamadıkları zikredilmekte ve bu esbaba binaen tamimde Türkiyeye iş için gitmek isteyenlere bu cihetleri göz önünde tutarak beyhude paralarını seyahatlerde sarfetmemeleri tavsiye olunmaktadır .

FELEK

Hava tarıkile

Herkes kurban keser amma şu sıralarda kesilen kurbanların - buhran dolayısile - fukaraya giden kısmile evde kalan kısmı arasında aksine bir fark var. Kurban kesmenin dinî emir olma cihet'nden kıymetini tetkik edecek değilim. Fakat bunun en yüksek kıymeti fakir fukaraya verilmesinde değil midir? Eh! Söz aramızda bu esnada bunu arayan azdır. Şu halde kurban kesmeden beklenen şey pek te elde edilememektdir.

Bunun içindir ki - bütün dünyada olduğu gibi - bu hayir hareketini bir tensik etmek, toplamak lâzımdı.

Hep biliriz: Birkaç senedir Tayyare cemiyeti bu kurban paralarını ve kesilmiş kurbanların deri ve barsaklarını alıyor. Son devrin memleket müdafaasında en yukarı tuttuğu tayyare silâhını takviye için yapılan bu hareketin sevap noktasından kıymetini alâkadar olan müftülükler söylediler. Şu halde iş artık bir memleket borcu şekline giriyor ve kurban paralarının Tayyare cemiyetine teberrü edilmesi âdeta tabiî bir hal alıyor. Umuyorum ki karilerim - şahsıma ait - bu küçük muhakemeye iştirak ederler de bir taşta iki kuş vurarak memlekete bir yardım yaparken bir de dinî vazife ikmal etmiş olurlar.

Arkadaşlardan birisi dün bana Nafi Baba merhumun bir sözünden mülhem olarak dedi ki:

— Bu sene kurban kesmiyeceğim. Paramı Tayyare cemiyetine vereceğim..

Ben sordum:

— Sırratı nasıl geçeceksin?

— Hava tarikile: Hem daha çabuk geçerim..

Dedi. Nafi Babanın fıkrası da şudur:

Baba merhum bir kurban bayramı günü elinde bir kocaman torik balığı ile dergâha dönerken bir ahbabı rastgelmiş:

— Baba Efendi! Ne o palamut balığı mı aldınız?.

— Evet erenler! Bu sene sırratı bahren geçeceğim de...

Psikoloji ihmalleri

Bir eğri ağacı kesmek için destereyi ağacın yattığı taraftan işletmiye başlarsanız güçlük çekersiniz. Çünkü desterenin açtığı yarık, yatan ağacın o tarafa basmasile daima kapanmaya meyyaldir ve destereyi sıkıştırır.. Ağaç güç kesilir.. Amma ağacı kaçtığı taraftan desterelemeğe başlarsanız, açılan yarık ağacın kaçmasile daha ziyade açılır ve destere serbest işler.

İnsanlara taallûk eden bütün işlerde de, böyle kolaylaştıran ve güçleştiren bir kuvvet vardır ki; adına psikoloji derler. Birçok şeyler bu psikoloji bakımından görülerek yapılırsa kolay başarılır, fakat tersine gidilirse zorluk çekilir, bazan muvaffakıyetsizlikle de karşılaşılır.

Kimseye nasihat vermek cüretinde değilim. Fakat işlerimizi yaparken o işte alâkadar olan insanların veya insan kütlelerinin psikolojisini gözönünde tutmak muvaffakıyetin yüzde seksenini temin eder.

FELEK

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

24 Mart 1934

Akşam Fiyatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	96	T. askeriye	9,75
1933 İstikrazı	98,50	Elektrik	—,—
S. k. D. Yolları	2,60	Tramvay	—,—
Unitürk	29,15	Tünel	—,—
„ II	28,40	Rıhtım	17.75
„ III	28,40	Mümessil	54,95
Gümrükler	8	„ II	48,40
Bağdat	9,75	„ III	49,35

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji	4,10
„ „ Hamiline	10	Telefon	11
„ „ Müessis	108	Terkos	18,50
Türkiye Cümhûriyet Bankası	63,25	Çimento	12,40
Tramvay	36	İttihad dey.	18,65
Anadolu Hisse	26,35	Şark dey.	1,65
Şir. Hayriye	15	Balya	1.55
		Şark m. ecza	4

ÇEK FIATLARI

Paris	12,06	Prağ	19,08,75
Londra	642	Viyana	4,32
Nevyork	79,46	Berlin	1,99,90
Milano	9,24,25	Madrit	5,82,30
Atina	83,36	Belgrat	34,98
Cenevre	2,45,79	Zloti	4,21
Brüksel	3,40,75	Pengo	2,69
Amsterdam	1,17,80	Bükreşt	79,62
Sofya	64,66	Moskova	10,87,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	1 Şille. Av.	24
1 Dolar	124	1 Pezeta	16
1 Isterlin	645	1 Mark	49
20 Liret	214	1 Zeloti	23,50
20 F. Belçika	115	20 Ley	21
20 Drahmi	24	20 Dinar	53
20 İ. Isviçre	818	1 Çernovliş	—,—
20 Leva	24	1 Altın	932
21 Kur. Çek.	106	1 Mecidiye	35 1-2
1 Florin	83	Banknot	237

ŞEHİR HABERLERİ

EKONOMİ

Benzini Yükseltenler

Ticaret odası iki cepheden tetkikat yapıyor

Ticaret odası benzin fiyatlarının yükselmesi sebebi hakkında Ticaret müdiriyeti tarafından sorulan suali iki cepheden tetkik etmeğe başlamıştır. Oda bunun sebebini bir taraftan kumpanyalara sorarken, diğer taraftan da Rusya, Romanya ve Amerikadaki muhabirlerinden ve ticaret ataşelerimizden malûmat istemiştir. Bu malûmat geldikten sonradır ki benzin fiyatlarının yükselişi sebebi hakikî surette anlaşılabilecektir.

Tütün vaziyeti iyi

Son haftalar zarfında tütün vaziyeti iyi geçmiştir. Samsunda tüccar tarafından 32 bin, Bafrada 25 bin, Çarşambada 2700 kilo tütün alınmıştır. Fiatlar 31 - 45 kuruş arasındadır.

İzmirde 5800 kilo tütün satılmıştır. Ayvalıktaki satış mikdarı 150 bin kilodur.

Trakyada bu sene içinde 40 bin kilo tütün satılmıştır. Bursa mıntakasında Amerikan Keri şirketi 50 bin kilo, Avusturya Türk şirketi 20 bin kilo tütün almıştır. Fiatler 30 - 50 kuruş arasındadır.

Türkiye - Bulgaristan ticaret muahedesi

Bulgaristanla yeni aktedilen ticaret mukavelenamesi bilfiil tatbika başlanmıştır. Dün Ticaret odası birçok ihraç şahadetnamesini mukavelenin esasları dahilinde tasdik etmiştir.

Samsundan Tel-avive seyahat

SAMSUN, 22. (Milliyet) — Genç avukatlarımızdan Ekrem Beyin teşebbüsüyle Suriyeye elli kişilik bir seyyahat tertip edilmiştir. Bu seyyahate tüccar avucat ve doktorlarımız iştirak edecektir. Kafile 14 Nisanda Samsundan hareket edecek Halep, Şam, Berut, Trablusşam, ve Lübnana gidecek, Filistindeki (Taliviy) Beynelmilel ticaret sergisini de ziyaret ederek ticari tetkikat ve temaslarda bulunacaktır. Seyyahate iştirak edenlerin bilumum masrafları 120 liradan ibaret olacaktır.

ODADA

Tütün kongresine gönderilecek rapor

Ankarada toplanacak tütün kongresine gönderilecek raporu hazırlamak üzere ticaret odasında teşekkül eden Hüseyin Sabri Bey M. Kohen ve Hakkı Nezihi Beyden mürekkep komisyon dün sabah Ticaret odasında toplanmış ve raporun hazırlanmasını ikmal etmitşir. Raporu tetkik edecek encümen bayramertesi toplanacaktır. Ticaret odası idare heyeti oda tetkikat şubesi müdürü Hakkı Nezihi Beyin de kongreye oda namına müşahit sıfatile iştirakine karar vermiştir.

Sinemacıların istedikleri

Sinema sahipleri Ticaret odasında bugün gene bir içtima yapacaklardır. Bu içtimada filimlerden alınan gümrük resminin başka bir şekilde alınması için yapılacak teşebbüselr üzerinde tetkikat yapılacaktır.

Ticaret odası içtimaı

Ticaret odası oda heyeti gelecek içtimaın bayrama tesadüf etmesinden dolayı içtimamı dün yapmıştır.

Başvekilin valideleri Hf.

Başvekil İsmet Paşa hazretlerinin valideleri hanmefendi dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

HALKEVİNDE

Belediye bütçeleri için verilecek konferans

Belediye kooperatifi, konferanslar serisinden olmak üzere üniversite iktısat profesörlerinden Nöimark dün akşam halkevinde bir konferans verecekti. Fakat bu konferans bayram ertesine talik edilmiştir.

Profesör konferansında, belediye bütçelerinden bahsedeceği için, konferansta İstanbul umumî meclisi azalarının da bulunması arzu edilmektedir. Şehir meclisi bir nisanda içtima edeceğinden, azanın konferansta bulunması temin olunabilecektir.

Yeni sene faaliyet programı

Halkevi umumî idare heyeti dün akşam evin merkez binasında toplanmıştır. Dünkü toplantıda faaliyet komitelerinin yeni sene faaliyet programı hakkında fikirleri alınmıştır.

Bir kançilar tevkif edildi

Ankara ikinci istintak dairesi Hamburg kançilârı Fazıl Kâzım Beyle Hamburg konsolosluğu kavası Lûtfi Cemal efendinin tevkifine karar vermiş ve tevkif müzekkerelerini İstanbul polis müdürlüğüne göndermiştir.

Zimmet ve ihtilâstan suçlu olan bu iki memur dün İstanbulda polis tarafından tevkif edilmişler, müddeiumumiliğe sevkolunmuşlardır. Müddeiumumilik maznunları Sultanahmet ikinci sulh hâkimliğine tevdi etmiş, burada hüviyetleri tesbit edildikten sonra gene müddeiumumiliğe iade edilmişlerdir.

Maznunlar bugünkü trenle Ankaraya gönderilecekler ve Ankara ikinci istintak dairesine tevdi olunacaklardır.

Bir talebe grupu Romanyaya gitti

Mülkiye mektebi talebesinden bir grup, bayramı geçirmek üzere, dün Romanyaya gitmiştir. Resmimiz Romanyaya giden talebe grupunu vapur güvertesinde göstermektedir.

Istanbulda Himayeietfal bir senede ne yaptı?

Dün kongre toplandı, yeni heyet seçildi

Himayeitfal cemiyeti İstanbul vilâyet merkez kongeris dün cemiyetin merkezi olan Türbe civarındaki binasında toplanmıtşır. Kongreyi cemiyetin İstanbul vilâyet merkezi reisi Sivas mebusu Şemsettin Bey açmıştır.. Riyaset divanı seçildikten sonra büyüklere tazim telgrafları çekilmesine karar verilmiş ve raporun kıraatine geçilmiştir. Rapora nazaran 333 senesinden beri kira köşelerinde dolaşan bu hayir ve şefakat müessesesi Cığaloğlu civarında Hilâliahmer merkezinin yanında bulunan eski Emniyet sandığı binasını satın almıştır. Bu iş için de Emlâk bankasından 3 bin lira istikraz edilmiştir. Binanın bir kısmı kiraya verildiği takdirde borç ödenecektir. Bu seneki kostümlü balo 5 bin liradan fazla hâsılat temin etmiştir. Rozet günlerinde para toplamak için kullanılan teneke kutular mahzurlu görülmüş, yerine İş Bankasının kumbaralarına müşabih kumbaralar yaptırılmıştır. Cemiyetin geçen seneki bütçe varidatı 13393 lira ve masraf 11034 lira idi. 5339 liraya merkez masrafı, 5694 lira da süt damlasının masrafıdır. Varidat 400 lira fazla olmuştur. Bu seneye de 7843 lira devredilmiştir.

Himayeietfal cemiyetinin dünkü kongresinde

Yeni sene bütçesi ise 12,500 lira tamin edilmiştir. Masraf ta 6,220 liradır.

Süt damlasında

Süt damlasında 2158 çocuk tedavi edilmiş ve ilâç verilmiştir.

Ayrıca ayda vasati olarak 2724 çocuğa şekerli süt verilmiştir. Ultraviyolede de 15 çocuk tedavi edilmiştir.

Anneler birliği

Yoksul hâmilelere ve annelere birlik tarafında 193 kundak takımı, Gülhane hastahanesine 60 parça çamaşır, 60 talebeye ayakkabı, çorap, kasket verildiği gibi süt damlasında beslenen 100 çocuğun bütün ihtiyaçları temin edilmiştir.

Rapor alkışlarla kabul edilmiştir. Bundan sonra murahhasların dilekleri dinlenilmiş ve ihtiyaçlar izah edilmiştir.

Heyeti idare ibra edildikten sonra yeni heyeti idareye Sıvas meb'usu Şemsettin Bey, mütekait Şakir Paşa, Tevfik Âmir Bey, belediye heyeti fenniye reisi Tevfik Bey, avukat Muharrem Naili Bey, avukat Esat Bey, mühendis Ali Haydar Bey, doktor Rıza Nuri Bey, Sadiye Halil hanım, Lâmia Refik hanım, Faika Talât hanım, Maşuka Fahir, Refika Hulûsi Behçet hanım, Süleyman Hüseyin Kenan hanım ve efendiler intihap edilmişlerdir.

Ankarada toplanacak olan merkez umumî kongresine de Sıvas mebusu Şemsettin , İstanbul mebusu Salâh Cimcoz, Tevfik Âmir Beyler seçilmişlerdir.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

İnhisarlar arasındaki münasebatın hüsnü suretle tanzimine yarayan "terbiye,, dediğimiz umumî kaide ve nizamların muhtelif şekilleri vardır:

Aile terbiyesi, içtimaî terbiye, millî terbiye, ve saire...

Bunların içinde bir tanesi vardır ki maalesef bazı yerlrde henüz belli başlı bir mevki alamamıştır. Buna "şehir terbiyesi,, derler...

Şehir terbiyesi nedir?.. Şehir terbiyesi şehirlinin şehirliye, daha umumî tabirle şehir dahilinde yaşayan bir ferdin, şehir dahilindeki bütün insanlara yapmağa mecbur olduğu hürmet, riayet, onların sıhhatini, ahlâkını, izzeti nefsini, telâkkilerini siyanet için takip edeceği hattı hareketlerin heyeti mecmuasıdır.

Sokağa tükürmek memnudur! Çünkü sokağa tükürmek gayrısıhhîdir. Işte bu sıhhat prensibini halka anlatmak ve tanıtmak lâzımdır. Halk, bir polis veya zabıtai belediye memuru korkusundan değil kendiliğinden bunun memnu olması lâzım geldiğine kanaat getirmelidir.

Buna göre daha nice misaller zikretmek kabildir. Bu kaideleri nihayet belediye gösterir. Fakat tatbikatile sade belediye memurları değil belki daha ziyade halk meşgul olmalıdır. Çünkü umumun sıhhati, umumun intizamı kendi sıhhati , intizamı demektir.

Bu satırları yazmaktan maksadımız, öteden beri nazarı dikkate çarpan bir meseleyi tebarüz ettirmektir. Bu hepimizin derdi, hepinizin derdidir:

Gişelerde bilet almak... Bu iş kaç kere bir nizama, bir intizama sokulsun diye çalışıldı. Fakat bir türlü muvaffak olunamadı.. Fakat acaba muvaffak olunamaz mıydı?. Bundan şüphe etmek abes olur. Yalnız bizim bir kabahatimiz vardır; o da fikri takibimizin biraz eksik olmasıdır. Bir işe başlarız. İlk hararetle devam ederiz. Fakat bir müddet sonra "adam sen de, işi oluruna bırak!,, der geçeriz. Sade bu işte değil her işte muvaffak olmak için birinci şart takip etmektir. Ancak bu sayede istenilen neticeyi elde etmek kabildir. Benden on dakika sonra gelen bir adamın beni itip biletini almağa ne salâhiyeti, ne hakkı vardır? Herkes sırasına razı olmalıdır. Ve herkes hakettiği mikdardan ve zamandan ancak o nisbette istifade etmelidir. Bu prensip halinde herkesin kafasına yerleşirse ancak o zaman şehirde bir şehir terbiyesinin tamamile vücut bulduğuna hükmedebiliriz... Bu iş filhakika derhal olmaz. Bunun için gerek hukukî, gerek mihaniki tedbirler almalıyız. Meselâ Köprüdeki vapur gişeleri nin önüne bir "turnike,, konsa ve bu nizam kendiliğinden teessüs edinceye kadar orada bir polis bu kaideden inhiraf edenlere ihtarat yapsa fena mı olur?

Fakat yukarıda dediğimiz gibi işi takip etmek, işi iş edinmek lâzımdır.

Biz böyle düşünüyoruz, Siz acaba ne dersiniz?

MAARİFTE

İktısadî ve İçtimaî ilimler

Enstitüde derslere cumartesi günü başlanacak

Üniversite iktısadî ve içtimaî ilimler enstitüsü 31 mart cumartesi günü akşamı saat 17 de tedrisata başlıyacaktır.

Ancak, ders senesi sonuna çok az vakit kaldığından bu sene, enstitüde talebe imtihana tabi olmıyacak, dersler konferans şeklinde verilecektir. Konferanslar her cumartesi akşamı verilecektir.

İlk konferansı 31 martta profeör Rüstovre verecektir. Bu konferansın mevzuu "sermaye esasları,, dır. Enstitü hukuk fakültesine bağlı olduğundan, konferanslar da hukuk fakültesi dershanelerinde verilecektir.

Enstitüde ders verecek profesörler şunlardır:

Profesör Röphe, Nörmark, Rüstovo, Kessler ve profesör İbrahim Fazıl Bey doçent Muhlis Etem Bey.

Enstitünün idarî kardo ve teşkilâtı da tamamlanmıştır.

İnkılâp enstitüsünde nisan dersleri

Üniversite inkılâp enstitüsünde tedrisata bir nisan pazar günü tekrar başlanacaktır.

Pazar günkü dersi eski Adliye vekili Yusuf Kemal Bey verecektir.

İnkılâp tarihi enstitüsünün nisan ve mayıs ayları programları da tesbit edilmiş ve alâkadarlara tebliğ olunmuştur.

Lise müdürlerinin iştirakile bir toplantı

Orta tedrisat umumî müdürü Hasan Âli ve vekâlet umumî müfettişlerinden Reşat Nuri beyler dün Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Dün öğleden sonra maarif idaresinde, Hasan Âli beyin riyasetinde , lise müdürlerinin iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda orta tedrisat ıslahatı meseleleri görüşülmüştür. Hasan Âli Bey bir hafta şehrimizde kalacaktır.

Terbiye mütehassısı İzmire gitti

Amerikalı terbiye, mütehassısı Mister Parker şehrimizden İzmire gitmiştir. Mister Parker şehrimizde bulunduğu müddet zarfında, İstanbul erkek lisesinde terbiye hakkında konferanslar vermiştir. Konferansta muallim mektebi talebesi ve terbiye muallimleri bulunmuşlardır.

Ofis teşkilâtı

Bir nisanda faaliyete geçiyor

Dün şehrimize gelen malûmattan da anlaşıldığına göre yeni dış ticareti ofisleri 1 Nisan tarihinden itibaren Ankarada filen faaliyete geçecektir. Ofisin merkez teşkilâtında vazifelere tayin edilenler ve İstanbulda kalanlara bugün tebligat yapılacaktır. Aldığımız malûmata göre İstanbuldaki ticaret ve şirketler komisesrlerinden altı zat ta ofisler merkezinde yeni vazifelere tayin edilmitşir.

MAHKEMELERDE

Bir hakaret davası

Edirne lisesi sabık edebiyat muallimi Nihal Beyin Hâkimiyeti Milliye gazatesi muharrirlerinden Muhip Bey aleyhine ikame ettiği davaya dün birinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Muhip Beyin vekili mukabil dava ikame edildiğini ve istidanın müddeiumumiliğe verildiğini söylemiştir. Nihal Bey de İstanbuldan gideceğini, binaenaleyh davanın tacil edilmesini rica etmiştir. İddia makamı da her iki davanın tevhidi talebinde bulunmuştur.

Muhakeme Muhip Beyin vekilinin müddeiumumiliğe istida ile müracaat edip etmediğinin sorulması için başka güne bırakılmıştır.

Tahliye edildiler

Çatalcaya tabi Celâliye köyünde çoban Mustafayı öldürmekten suçlu Nohça ile Süleymanın muhakemelerine dün ağır cezada devam edilmiştir .

Her iki suçlunun cürümleri sabit olmuş, ikisi de birer buçuk sene hapse mahkûm olmuşlardır. Gerek Nuhça, gerek Süleyman mahkûmiyet müddetlerini bitirdikleri için tahliye edilmişlerdir.

İki sene yattı, çıktı

Samatyada sabıkalı güruhundan Arnavut Behçeti öldürmekten suçlu Minanın muhakemesi de dün ağır cezada neticelenmiştir.

Mina iki sene hapse, ve 800 lira tazminata mahkûm olmuştur. Mina mevkufiyet müddetini bitirdiği için tahliye edilmiştir.

Tasdik edilen muahedeler

Türkiye Cümhuriyeti ile Yugoslavya krallığı arasında akdolunan dostluk, ademi tecavüz, hakem, uzlaşma muahedelerinin tasdikına dair kanun ile Türkiye cümhuriyeti ve Romanya krallığı arasında imzalanan dostluk, ademi tecavüz, hakem ve uzlaşma muahedenamelerinin tasdikına dair kanun dün vilâyete bildirilmiştir.

Tırpan

Tapon nesil!

Köy çocuğu okumuyor. İlk tahsil yarım kalıyor. Bunun için telâş ediyoruz.

Fakat münevver dediğimiz zümre okuyor mu?

İsmet Paşa, bu gizli yarayı deşti. Zamanında deşti. Çünkü az kalsın kangren olacaktı. Şimdi hastalığı her tarafından yokluyoruz. Evet. İlk tahsil yavan. Fakat memleketin güzide sınıfı dediğimiz insanlar yerli ve ecnebi fikir hareketlerini takip ediyorlar mı? Ne gezer. Memleketin kafası sayılan bu zümre kitap değil gazete bile okumuyor.

Başvekil resmî kayıtlardan memlekette ne kadar ilkmektep muallimi olduğunu çıkarıp gösterdi. On üç bin. Orta mektep ve lise muallimleri de her halde bu yekûnun yarısı kadar vardır. Yuvarlak hesap ilâve edelim. On dokuz bin. Türkiyede serbest meslekte, memuriyet hayatında hiç olmazsa yirmi bin münevver yok mudur. Fazladır bile. Bunu da ilâve edelim. Eder otuz dokuz, kırk bin!

Bu kırk bin münevver okumuyor.

Hesap meydanda. Bugün İstanbul gazetelerinin satış yekûnu ancak kırk ve elli bin arasındadır. Yani topunun satış yekûnu. Demek ki on yedi milyon nüfuslu bir memlekette ancak kırk bin kişi gazete okuyor.

Ya kitap!

Bu, bir faciadır.

İlmî, ciddî kitapları bir tarafa bırakalım. En harciâlem sayılan romanların en beğenilmişinin satış yekûnu iki bini geçmez. Demek ki on yedi milyon nüfusun kırk bin güzidesinden ancak iki bini roman okuyor. İlmî kitaplar üzerine hesap yaparsak yüzümüz kızarır. Çünkü bu yekûn yüzler hanesini hiç bir zaman tecavüz etmemiştir.

Türk güzidelerinin en kesif bulundukları merkezlerde meselâ Ankara, İstanbul, İzmir gibi mıntakalarda kitapçıların vaziyetine bakınız. Emin olunuz ki güzideler için yazılan edebî eserlerden ziyade halk için yazılan masallar revaç bulmuştur. Bir (Arzu ve Kanber) masalı en yüksek edebî şöhretin yazdığı eserden çok satılmıştır.

Bu elim vaziyet şunu gösteriyor ki bizim güzidelerde okumak bir ihtiyaç olmaktan çıkmıştır. Bunun en sade bir misali.Bakınız Beyoğlu Şişli, Nişantaşı taraflarında bir Türk kütüphanesi var mıdır? Bir zenginin evinde sekiz on ciltlik bir kitap rafı var mıdır? Bir şık hanımın salonunda iki mecmualık, bir romanlık etajer var mıdır?

Kibar dediğimiz şık hanımların çok zengin gardropları vardır. Fakat bir kütüphaneleri yoktur. Baş ağrılarını bile Avrupada tedavi ettiren zenginlerimizin kış bahçeli, (bar) lı apartımanları vardır. Fakat iki kitap koyacak bir masaları yoktur. Evlerindeki yegâne matbua telefon rehberi ile elektrik ihbarnamesini kaydeden mecmuadan ibarettir. Şişli, Nişantaşı caddelerin de çok şık berber salonları vardır. Fakat bir tek kütüphane yoktur.

Yetişen nesil yavan. Fakat yetişmiş nesil büsbütün tapon!

Burhan CAHİT

Necmeddin Haydar Beyin cenaze merasimi

Almanyada tedavide iken vefat eden kıymetli rontgen mütehassısılarından binbaşı Necmettin Haydar Beyin cenazesinin İstanbula getirilerek Gümüşsuyu hastahanesine nakledildiği yazılmıştı. Merhumun cenazesi bu sabah saat 10 da Gümüşsuyu hastahanesinden kaldırılarak ve cenaze namazı Beşiktaşta Sinanpaşa camiinde kılındıktan sonra Yahya Efendi dergâhı kabristanına defnedilecektir. Merasime Talebe birliği azaları, doktorlar ve merhumu sevenler iştirak edeceklerdir.

Yeşil Hilâlin müsameresi

Yeşilhilâl bu sene de 5 Nisan perşamba günü senelik müsameresini verecektir. Müsamerenin geçen senededen daha iyi olması için çalışılmaktadır. Müsamerede bir temsil verilecek, monolog söylenecek, küçük çocuklar tarafından danslar yapılacaktır.

Kadınlar Birliğinde

Kadınlar birliği heyeti idaresi bu gün saat on beşte mutat içtimaını ya yapacaktır. Heyeti idarede Ankaradan gelmiş olan birlik reisi Ankaradaki temasları hakkında malûmat verecektir.

Kurbanımızı veyahut Parasını Tayyare Cemiyetine Veriniz

Bu paralar Tayyare, Hilâliahmer ve Himayeietfal Cemiyetleri arasında paylaşılacaktır.

Kurban vecibesi

Bugün Türk inkılâbının önümüzde açtığı aydınlık yoldan giderek kendini bulmuş, kendine kavuşmuş olan her Türkün, içinde derin bir heyecan ile duyduğu, sönmez bir heyecan ile yaşadığı bir duygusu varsa o da hiç şüphe yok ki, vatanına karşı olan aşkı, milletine, yüksek Türk varlığına olan imanıdır.

O vatan ki, asırlardanberi ihmal edilmiş, hiç bir ihtiyacı gözetilmemiş, olduğu gibi bırakılmış, ruhlarda vatan aşkının vereceği bağlılıktan eser gösterilmemiş, Osmanlının yabancı kültürünün vatandan habersizlik dalğınlığı içinde bir toprak yığını, bir kara parçası olarak kalmadan daha ileri gidememiştir.

Bir millet ki, asırlardanberi kendi ruhunu taşımıyan vatansız padişahların, hain halifelerin zalim hâkimiyeti altında kalarak kendi öz varlığını kaybetmiş, Türklüğünü unutmuş, kendinin olmıyan yabancı bir kültürün altında ezilerek her millî ihtiyacı bal talanmış, her millî duygusu söndürülmüş, her millî düşüncesi öldürülmüştür.

Fakat tan yerinden doğan *İnkılâp Güneşi* Türke nasıl kendini bildirmiş, kendini buldurmuş, kendinin nasıl asil ve yüksek bir varlığa sahip olduğunu, en yüce, dünyaya medeniyet ışığı salan bir milletin evlâdı olduğunu, karanlık kalmış olan tarihini aydınlatarak göstermiş, kendine öz varlığını vermiş ise, düşmanların elinden kurtarılmış mukaddes bir yurt olarak vatanını da vermiştir.

Türk vatanı, her bucağı insanlık kahramanlık destanlarını terennüm eden bu mukaddes yurt artık asil sahibini bulmuş, millet vatanına kavuştuğu gibi, vatan da millete kavuşmuştur. İşte bu birbirine kavuşma iledir ki, asırlarca müddet Osmanlının araya koyduğu derin ayrılık ortadan kalkmış, vatan ile millet tek bir varlık olarak bütün güzelliği, bütün yüksekliğiyle dünyaya kendini göstermiştir.

Bugün her Türk İnkılâpçı Türk ruhunun verdiği derin bir heyecan ile vatanına karşı her türlü yardımı yapacak, vatanı için her şeyi verecek, bu güzel vatan için canını esirgemiyecek kadar vatan severliğini edinmiş, ve bunu her vesile ile göstermek te bulunmuştur. Evet, bugün her Türk âdeta yeniden bulduğu, öz bağrına bastığı, içinde her türlü tecavüzden masun olduğuna emin olarak en aziz varlıklarını yaşadığı bu mukaddes vatanı için her türlü yardımda, fedakârlıkta bulunmakta, ve bu yardımlarla, fedakârlıklarladır ki, yurdumuzun müdafaa vasıtaları her gün biraz daha artmakta ve çoğalmaktadır. Böylece bugün her Türkün vatanına karşı olan vazifesi onun her türlü ihtiyaçlarını başarmaya, eksikleri ni gidermeye koşmak, medenî bir bağlılık ile vatanına karşı olan derin imanını göstermek, bizi yaşatan, koruyan, bütün bu yüce vatana karşı olan insanlık borcunu ödemek olmuştur.

Bugün yardım, muavenet ferdî değil, içtimaîdir. Dini olan vecibelerin de içtimaî olması esasen onların mahiyeti icabıdır.. Her hangi dini bir vecibe, bir vazife ferde değil, içtimaî varlığa faydalı bir amel, bir hayır olduğuna göredir ki, dini bir mahiyet almış, içtimaî muhitin yüksek varlığına olan ferdin bağlılığı, alâkasını göstermekte bulunması itibariyle bir vecibe, bir farize olmuştur. Bundan dolayıdır ki, *Bugün her türlü vecibeler, farizalar vatan için, millet için, yüksek Türk varlığı içindir.*

Bu vecibenin mahiyetinde mündemiç olan vatan borcunu, vatan yardımını en yerinde sarfetmiş olmak için bugünkü medenî hayatımızın icabatından olarak teşekkül etmiş *Hayır müesseseleri vasıtasiyle* vatanın eksiklerini giderecek, müdafaasını kökleştirecek bir yolda sarfefdilmesi bugün vatanına kavuşan ve onu mukaddes bir yurt olarak seven, milletini bulan ve kendisinin onun bir ferdi olmasiyle dünyaya karşı göğsünü kabartan her Türk için dinî, yani içtimaî bir vazifedir.

İmparatorluk devrinde hiç bir medenî ihtiyaç intizam altına alınmamış fertler vatanî, millî olan vazifelerini de ferdî olarak dağınık, intizamsız bir halde yaparlar ve bu suretle vazifeler yerini bulur değildi. Cümhuriyet devrinde her türlü medenî ihtiyaç intizam altına alındığı, sağlam teşekküllere bağlandığı gibi, vatandaşların vatana karşı olan içtimaî yardım vazifelerini de intizam altına almış olan Hayır müesseseleri teşekkül etmiştir.

Güzel yurdumuzu her türlü kem gözlerden sakınmak, her türlü tecavüzlerden korumak, onun ilerlemesini, mamuriyetini vücude getirmek yolunda çalışacak kolları tam bir asayış ve emniyet içinde bulundurmak için *vatan müdafaasının milletçe olan kısmını üzerine almış olan bu Hayır müesseseleri vasıtasiyle bu vecibeyi ifa etmek ne yüksek, ne vicdanî bir hazdır. Şu halde bu vecibyi en verimli bir yolda ödemek, bu vazifeyi en yerinde ifa etmiş olmak: Kurbanları canlı olarak veya bedellerinin Hilâliahmer, Tayyare, Himayeietfal* gibi Hayır müesseselerine vermek suretiyle olur.

Zaten bu vecibeyi bu yolda ifa eden uyanık vatan köşeleri vardır. Geçen sene Konya: 924; Bozkır: 594; Kalecik: 470; Tercan: 270; Beyindır: 200; Kadınhanı: 194; Çorum: 134; Hadım: 82; Çorlu: 65; Ş. Karaağaç: 60; Songurlu: 53; Nallıhan: 48; Çankırı: 40; Ereğli (Konya): 34; Ödemiş: 6; Alaşehir: 2; Yekûn: 3174 canlı kurban bu hayır müesseselerine vermişlerdir.

Bu sene de her Türk bu vatan borcunu bu suretle ödeyecek, bu içtimaî vecibeyi bu yolda ifa decektir.

Edirne Lisesi Felsefe Muallimi
Halil NİMETULLAH

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İşçi aranıyor

Bir fen müessesesi tarafından elektrik ve makine mühendislerile fen memurlarına ihtiyaç vardır. Tahsil ve tecrübe derecesi ile adreslerini bildirir bir mektupla Milliyet J. A. rumuzuna müracaatları.

İş aranıyor

Ütü ve çamaşır işlerine vakıf tam bir ev kadını iş arıyor. Tokatliyan arkasında 29 numarada Doktor Mahabetyan hanesinde Semş Hanım.

* * *

Muktedir ve kabiliyetli bir Şüvester iyi bir aile nezdinde çocuk bakımı gibi iş arıyor. Süveşter rumuzile La Turquie gazetesine müracaat.

IHTIRA ILANI

"Serenler,, hakkında istihsal olunan 30 Mayıs 1931' tarih ve 1189 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracaatları ilân olunur. (14575)

1598

KULAK MİSAFİRİ

Lisan bahsi..

Yabancı dillerin kazanç hayatı üzerindeki feyizli tesirini konuşuyorduk. Bu konuşmalar:

— Lisan öğrenmeli, lisan... neticesinde karar kıldı.

Birisi coşkun coşkun anlatıyor, misaller getiriyordu:

— Filâncayı tanırsınız. Geceyi gündüze katıp almanca ve ingilizceye çalıştı. Şimdi ayda bin liraya para demiyor..

— Ya bizim falanca.. İngilizcesi sayesinde büyük bir kumpanyanın muhasebeciliğini üzerine aldı. Maaşı en aşağı beş yüz lira...

Tam bu sırada Elif Naci içeri girdi::

— Böyle hararetli ne konuşuyordunuz?

— Ecnebi lisanı öğrenmenin faydalarını..

Naci omuzlarını silkti:

— O herkese göre değil!

— Neden herkese göre olmasın..

— Meselâ, bana! şimdiye kadar hiç faydasını görmedim.

— Sen lisan bilir misin?

— Elbette.. Hem bir değil, iki değil.. Benim dilimden bütün dünya anlar..

Biz hayretle yüzüne bakınca gülümsedi:

— Yoksa lisanı umumî olan resimdeki ihtısasımızı inkâr mı edeceksiniz?

— Seninki bir şey değil. Bizde üstelik lisanı hâl de var ama, gene para etmiyor!..

M. SALÂHADDİN

Teşekkür

Oğlum Teomanın doğumunda karşılaştığımız sıhhî müşkülde derin bilgi ve ihtisasile bertaraf ve refikamın hayatını kurtarmağa muvaffak olan Profösör Dr. Tevfik Remzi Befendiye alenen teşekkürü bir vecihe addederim.

Mühendis: Hamit Rifat

Askerî tebliğler

Nisan celbinde sevkedilecek efrat

Fırka askerlik dairesinden : 1 — İstanbul vilâyeti mıntıkasında (Yalova hariç) mukayyet bulunan efrattan aşağıda gösterilen doğumlu ve sınıflara ayrılmış olanlar Nisan 934 celbinde sevke tabi oldukları: A) Piyade: muvazzaf hizmetini yapmamış olan 316-326 bakayasile 327 doğumlular. B) Muzika: Muvazzaf hizmetini yapmamış olan 316-327 bakayasile 328 doğumlular. C) Jandarma: Muvazzaf hizmetini yapmamış olan 316-328 bakayasile 329 doğumlular. 2 — Şubelerde toplanma günü 15 Nisan 934 dür. Bugünden sonraya kalanlar ceza görecektir. Nakdi bedel 14 Nisan 934 akşamına kadar kabul olunur. 3 — Gerek bu celpte bedel veren ve gerek daha evvelki celpte bedel veripte talim hizmetlerini yapmamış olanlar talime sevk olunmak üzere 25 Nisan 934 de Şubelere müracaat etmeleri. Daha geç kalanların talim müddetleri kanunun ahkâmı dairesinde iki misline çıkarılacaktır. 4 —Bilcümle yoklama kaçaklarının Şubelere müracaatları. 5 — Yukarıdaki 4 maddede sevke tabi oldukları bildirilenlerin tayin olunan günlerde Şubelerine müracaatları.

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasma bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon : Beyoğlu 4.4888 1214

HİKÂYE

Doğru Paris

— Fransızcadan —

Tren kısa bir tevakkuftan sonra sarsılarak tekrar hareket ettiği zaman, Madam Chabrelier daldığı şekerlemeden doğruldu. Gece olmuştu. Camı sildi, dışarıya baktı. Sis altında Etampes istasyonunu tanıdı.

Demek ki bir saat sonra Pariste idi. Madam Chabrelier gözlüğünü taktı ve serviyetini açarak bir takım kâğıtlar çıkardı. Pariste işçi kadınlar birliğinde vereceği konferansın notlarını gözden geçirdi, elinde kurşun kalem bazı yerlerinde tashihat yapmağa koyulmuştu. Tam o sırada kompartımanın kapısı birden bire açıldı ve erkek bir yolcu içeriye girerek, Madam Chabrelier'nin karşısına oturdu. Kadın hafif tertip heyecana düşmemiş değildi. Çünkü gelen yolcu kıyafeti, hali ve tavrı ile insana o kadar emniyet vermiyordu. Sol gözüne iğilmiş kasketi ile boynuna sarılmış eşarp arasında yüzünü iyice seçmek pek kabil olamıyordu. Bu adam neden yüzünü bu kadar kapıyordu.

Bu adam, sanki karşısındakinin duyduğu emniyetsizliği anlamış gibi kasketini çıkardı. O zaman Madam Chabrelier kendisine dik, hattâ biraz da cüretkârane bakan iki iyi ve parlak, siyah göz gördü.

Bu adam dedi ki:

— Affedersiniz madam, Paris treni değil mi?

— Evet efendim, doğru Paris treni.

Adam birden doğruldu:

— Nasıl? dedi, başka yerde durmuyor mu?

— Hayır efendim, Etampes'tan doğru Paris!

Yolcu kapıya doğru yürüdü, kendini dışarıya mı atacaktı? Madam Chabrelier titredi. Çünkü tren şimdi epeyce hızını almış bulunuyordu.

— Efendi, efendi, neyapıyorsunuz?

Adam henüz kararsız bir halde geriye döndü ve tekrar gelip eski yerine oturdu:

— Olur şey değil, olur şey değil, diyordu.

Madam Chabrelier cevap vermedi. Artık bütün muhavereyi orada kesmeğe karar vermişti. Notlarını ve kurşun kalemini aldı. Tashihleri ve ilâvelerile meşgul olmıya başladı.

O sene işçi kızlar biraz pek ileri gitmişlerdi. Kendilerine şöyle ahlâkî bir iki nasihat vermek lâzımdı. Bu nasihatlerin müessir olması için Madam Chabrelier zihninde kuvvetli kelimeler arıyordu.

Bir aralık gözlerini kaldırdı. Fakat bu karşısındaki adam ne diye öyle dikkatle kendisine bakıyordu. Pek öyle haşin bakmıyordü ama, nasıl anlatmalı?.. Parasız bir çocuğun camekânda pastaları seyredişi gibi...

Bu, sıkıcı bir şeydi. Madam Chabrelier kendine cesaret vermek için öksürdü, gözlüğünü düzeltti.

Elli üç yaşında idi ama, ne cami yıkılmıştı, ne mihrap.. Kadıncağız havada bir şeyler seziyordu. Nitekim çok geçmeden meçhul adam yaklaştı:

— Madam... Madam..

Kadının tedafüi silâh olarak ilk aklına gelen şemsiyesi oldu. Fakat aksi gibi şemsiyesini almamıştı. Birden ayağa kalktı:

— Oturduğunuz yerde oturunuz, dedi.

Sanki bu söz kâfi gelmiş gibi meçhul adam birden atılarak kadını belinden yakaladı ve göğsüne doğru bastı. Dudaklarını da uzatmak üzere idi ki, boğulur gibi olan kadın bağırmak istedi. Fakat bütün kuvvetiyle kendini müdafaa ediyordu. Eli gayri ihtiyari kompartmanın üzerindeki imdat işaretine uzandı. Çekebilecek miydi? Yavaş yavaş bütün kuvvetleri vücudünü terkediyor gibiydi.

Nihayet son bir hamle ile adamın kollarından sıyıldı. Elini imdat işaretinin halkasına geçirdi ve çekti.

O zaman meçhul adam kadını bir denbire bıraktı. Tren yavaşlamağa başlamıştı. Madam Chabrilier kapıyı açtı. Bir takım tren memurları ellerinden fenerler yol boyunca koşuyorlardı.

Kadın o zaman bağırdı:

— Buraya gelin, buraya gelin!

İlk defa şef dö tren kompartmanın basamağından çıktı. Kadın kendini kanapeye bırakmış, inliyordu.

— Herifi tutun, herifi tutun! Dedi.

— Hangi herif? Nerede bu adam?

Şimdi kompartımana memurlar üşüşmüşlerdi. Fakat meçhul adam, ortalıkta yoktu. Açık pencereden gecenin karanlığına karışarak gitmişti. O zaman Madam Chabrelier başından geçeni anlattı. Ötekiler dinliyorlardı.

Az sonra kapıdan bir kişi daha girdi. Bu gelen polisti. Diğer yolcular da meraklı bir kalabalık halinde kapının önünde toplanmışlardı.

Polis memuru da kadını dinledikten sonra yumruğunu havada sallıyarak:

— Vay mel'un! Dedi, muhakkak bu herif Durnier'dir. Tours şehrinde bir kuyumcu dükkânını soymuştu. Orleandanberi peşinde idim. Pariste trenden iner inmez yakasına yapışa caktık. Doğru Paris trenine bindiğini anlayınca bu hileye baş vurdu. Şimdi bu gece karanlığında herifi bulabilirsen, bul..

Memurlar seslerini çıkarmadan başlarını sallıyorlardı.

İçlerindein birisi arkadaşının kulağına iğilerek yavaşça dedi ki:

— İnsan kadını tanımalı. Ya bu kadın hiç sesini çıkarmasaydı, imdat zilini de çekmeseydi, ne olacaktı? Pariste elense edeceklerdi.

Madam Chaberlier bu sözü işitti mi, işitmedi mi Fakat hafifçe kızardı.

RADYO

Bugünkü program

VARŞOVA, 1415 m.

18,15: Polonya musikisi. — Müsahabe. 19,40: Keman konseri. 20: Muhtelif haberler. 20,50: Senfonik konser. 21,50: Haberler vesaire. 22,15: Neşeli neşriyat. 23,05: Londradan naklen BEYNELMİLEL KONSER (Adrian Boult'un idaresin senfonik takımı.)

KONIGSVUSTERHAUSEN

19,05: Tagannili halk musikisi. 19,50: Ağız harmonikasile konser. 20,50: Spor haberleri. 21,05: Haydn'in eserlerinden oda musikisi. 23: Haberler. 24: Londradan umumî Avrupa konserini nakil. 24,50: Frankfurt'tan naklen gece musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.

18: Ostende kahvesinden naklen saloon musikisi. 19,15: Konferans. 20: Askerî konser. 21: Spor haberleri. 21,15: Müsahabe. 21,45: Valeria kahvesinden naklen konser. 22,45: Haberler. 23,05: Londradan naklen umumî Avrupa konseri. 24,30: Heinemann caz takımı.

VIYANA, 507 m.

18: Hafif musiki. — Müsahabe. 21: Saat ayarı vesaire. 21,15: Musikili karışık neşriyat. 22, 45: Londradan naklen umumî Avrupa konseri.

ROMA,:

18: Bir opera temsilini nakil. 20,30: Haberler. 21,45: "Mavi mazur,, isimli Franz Lehar'm eserlerinden operet temsili.

MILANO, TORİNO, TRIYESTE, Floransa:

18: Mütenevvî musiki. — Müsahabe ve plâk. 22: Milâna operasında verilecek temsili nakil.

BRESLAU, 316 m.

19,40: Piyano konseri. — Müsahabe. 21: "Granada'da gece hali,, isimli kreutzer'in eserlerinden opera temsili. — Müsahabe. 24: Hafif musiki.

YENİ NEŞRIYAT

Cümhuriyet kadını

Cümhuriyetçi kadın gazetesi neşre başlandı. İlk nüshasında hanımlarımızın kıymettar yazıları vardır. Memleketimizde yegâne kadın gazetesidir. Hanımlarımıza tavsiye ederiz.

Şark Demir Yollarından :

İLÂN

Kurban Bayramı münasibetile 42 ve 43 numaralı katarlar 26-27 Mart 1934 gecesinden 29-30 Mart 1934 gecesine kadar Yeşilköy - İstanbul arabasında ve mütekabilen seyredeceklerdir.

Her iki katar Yenimahallede birer dakika dururlar.

BUGÜN

SUMER SİNEMA

(Eski Artistik)

Bayram münasebetile sevimli, Şen ve sarışın ANNY ONDRA nın güzel Fransızca sözlü ve şarkılı EVLENDİRELİM Mİ? filmini yarın matinelerden itibaren takdim edecektir. Sahne arkadaşı LUCIEN BAROUX

(14929)

ISTANBUL BELEDIYESI
Şehir Tiyatrosu

Bu akşam saat 21 de KÖKSÜZLER 3 Perde Muharriri: Vedat Nedim Halk gecesi

1633

KİNOPRİN KAŞELERİ

Baş, diş ve romatizma ağrıları, Grip nöbetlerinin, hanımların mutat sancılarını gideren ve ani tesir EDEN YEGÂNE ilâçtır. 1-10 adetli anbalajlarını her eczaneden arayınız.

M. Hikmet Tevfik [14195]

1431

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy barut fabrikaları ihtiyacı için 10:15 ton Adana pamuğu mübayaa edileceğinden taliplerin şartnameyi görmek için Pazartesi ve Perşembe günleri ve münakasaya girmek üzere 9 Nisan 934 Pazartesi günü saat 14 te barut fabrikalarında satmalma komisyonuna müracaatları. (1212)

1546

Milliyet

Asrın umdesi " MİLLİYET " tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Milliyet'in edebî tefrikası: 30

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARİ

Damarlarıma kızgın kıvılcımlar saplanıyordu. Halim Siret'in, evlendiği günden beri özlediği Avrupa seyahatlerini hatırladım.

Bu ihtimal, beni, çıldırttı. Nereye gitmeli, nereden aramalı, sormalı idim? Bir arabaya atladım, Beyoğlundaki apartımana gittim.

Kapıcı anlatıyor:

— Siz, gittikten bir hafta sonra idi, gene o, Rum karısı geldi; mektup var mı? Diye sordu. Daha yok! Dedim; gitti. On gün sonra tekrar uğradı. Gönderdiğiniz adresi verdim. Artık on, on beş günde bir uğrayordu. Son gelişinde, pek telâşlı idi. Mektubunuzu verdim, kapar gibi aldı ve koşa koşa gitti.

Titreyerek dinliyordum:

— Peki; o, sana hiç mektup, tezkere falan vermedi mi?

— Hayır, Beyefendi.

İstanbulda, Mestureyi bulabileceğim, Halim Siret'i görebileceğim her yeri aramalı, her tarafa baş vurmalı!

— Kânunuevvel 2 —

Teşvikiyediki konağın kapısını çaldım, Halim Siret Beyi sordum. Pos bıyıklı, hantal bir uşak :

— Onlar, buradan çıktılar, dedi.

— Köşke mi taşındılar.

Uşak, başını geriye itti:

— Yok... Şişlide bir apartıman tuttular.

Halim Siret, kibar (!) hayata başlamış:

— Şişlinin neresinde?

Uşak, omuzlarını kaldırdı:

— Bilmiyorum!

Meyus bir halde döndüm.

Köşke gitmek, doğru değil.. Beyoğlunda, ya bir apartıman tutmalı, yahut bir otelde yatmalı... Gezer, dolaşırken onlara tesadüf edebilirim, hiç olmazsa bir haber alırım.

Günler geçti, haftalar geçti.. Halim Siret'i göremedim. Ara sıra, eski apartımanın kapıcısına uğrayorum:

— Beni soran oldu mu?

— Hayır Beyefendi..

Bu meçhûliyet azabı, beni çıldırtacak!

— Kânunuevvel 29 —

Kapıcı, beni görür görmez. yüzü güldü:

— Bir mektup var, Beyefendi.

Ceketinin iç cebinden bir zarf çıkardı:

— Dün akşam üstü getirdiler.

Ellerim titreyerek zarfı açtım; yazı Mesturenin! Nefesim tıkandı:

"Hüsrev,

"İstanbula geldiğini tesadüfen bu sabah haber aldım. Bu kadar çapuk geleceğini hiç ummayordum, fakat muhakkak geleceğini biliyordum.

'Bu mektubu ne zaman alacağını bilmediğim için, sana, bir gün tayin ederek randevu veremiyorum. Seninle konuşmam lâzım. Ben, her gün kapıcıdan sordururum. Sen, iki satır yaz, bırak.. Gözlerinden minnet ve şükranla öperim.,,

Sevindim, lâkin yüreğim titredi. Mesture, randevu veriyor. Annesinin ölümü, onu cüretkâr etmiş.... Demek ki kocasına ehemmiyet vermiyor. Yahut kocasının, kendisine o kadar ehemmiyet vermediğini biliyor ki korkmağa, çekinmeğe lüzum görmiyor!

Soğuk, esintili bir kış günü...

Nöbet geçiriyorum, muhakkak nöbet geçiriyorum. Sırtım ürperir, damarlarımda soğuk karıncalanmalar dolaşırken sıcak sıcak terliyorum.

Bugün, Mesture ile buluşacağız. Acaba, onu nasıl, ne halde göreceğim? Ne kadar değişmiş olsa, onu gene tanırım. Çünkü ben, Mestureye, gözlerimle değil, kalbimle bakarım....

Ayaz ziyadeleşiyor; fakat ben, ağır ağır yürüyorum.

Mesture de, benim gibi evden erken çıkmış olmalı, çünkü beklediğim köşe başında vaktinden evvel göründü.

Kalbim, boğazımda çırpınarak bakıyorum.

O, tamamile o! Hemen hemen hiç değişmemiş. Belki biraz daha zayıf, belki biraz daha solgun..

Sakin adımlarla yaklaştı; biribimizden dün ayrılmışız gibi elini uzattı:

— Bonjur Hüsrev!

— Bonjur çocuğum!

Benim sesim titriyor... Kendimden utanıyorum.

Peki, Mesture, bu kuvveti nereden bulabiliyor?

— Burada mı duracağız?

Hemen toparlandım:

— Yürüyelim.

— Peki!

Hayretle duralıyorum; Mesture:

— Ya gören olursa?.. Korkarım!

Demiyor. Halinde öyle bir huzur, emniyet var ki dünyaya aldırış etmediği apaşikâr!

Onun bu cüreti, beni korkutuyor:

— Bir yere girip oturalım!

Demeğe cesaret edeiyorum!

Mesture, tatlı, kırık bir sesle, bana, hayatımı soruyor, kendisinden bahsediyor. Aşağı yukarı iki sene oluyor; kulaklarım, bu sese öyle hasret ki... Dudaklarının ılıklığını kalbimin üzerine duyarak dinliyorum.

Mesture, durdu, hafifçe elimi tuttu:

— Niçin, sen de bir şey söyle miyorsun?

— Seni dinliyorum.

— Bana söyleyecek, anlatacak bir sözün yok mu?

İçimi çekiyorum :

— Öyle birikti, öyle çok ki... Fakat sonra.... Bırak, bugün, seni dinleyeyim, Hep senin sesini duyayım.

Gözlerimin içine minnetle bakıyor:

— Sen, çok değişmişsin, Hüsrev!

— Ne gibi?

— Yüzün sertleşmiş, vücudun da dikleşmiş!

Gülüyorum. Mesture, evvelden hazırlamış, kararını vermiş huzurile birden ciddileşiyor:

— Sen, artık köşke taşın.

İçime bir hüzün çöküyor:

— Burada, sana yakın olmamı istemiyor musun?

Mesture, ceddiliğini bozmıyor:

— Ben de köşke taşınacağım.

Bu yeni karar, yeni niyet, bir arayıcı fişenk gibi beynimin içinde dolaşıyor. Yeni bir hayat arifesinde miyiz.?

Mesture, devam etti:

— Şişli, Nişantaşı, sıktı beni. Havası da sert geliyor.. Bana, hiç yaramadı... İnsanlarına alışamadım.

Yutkunarak sordum:

—Peki Halim Siret, buna razı olacak mı?

Mesture, omuzlarını kaldırdı, istihfafla dudak büktü:

— O, isterse Şişlide otursun..

Anladım ki kararından dönmiyecek, şaşmıyacak! Fakat Mesturenin bu kararı kocası üzerine olan tahakkümü neticesi mi, yoksa bir fedakârlık mukabili mi? Genç kadının, dünyaya aldırış etmediğinden en ağır fedakârlıkları bile umursamıyacağı anlaşılıyor.

(Bitmedi)

Akşehirde musikî hevesi artıyor

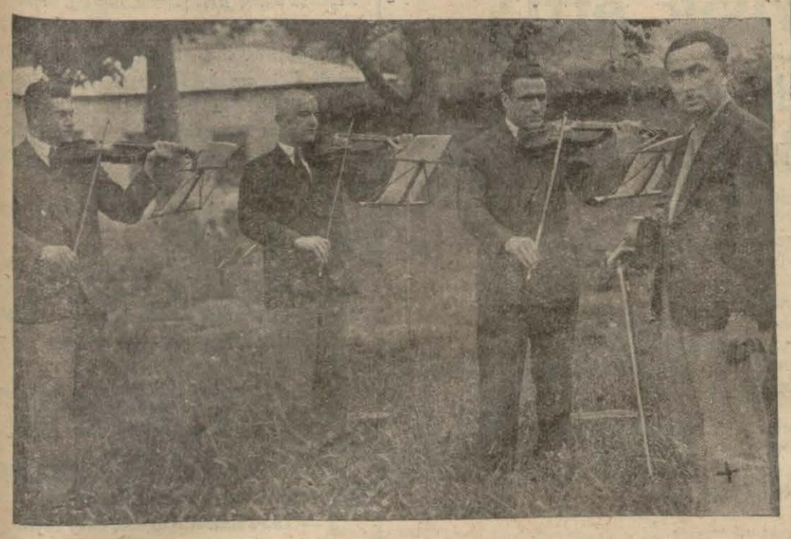

AKŞEHİR, (Milliyet) — Gençlerimiz arasında musiki hevesi günden güne artmaktadır. Bu cümleden olarak C. H. F. reisi Dr. Aziz Kâmil Beyin gayretlerile çok güzel bir saz heyeti tertip edildiğini ve haftanın bazı günlerinde fırka binasında halkımıza meccanî konser vererek neşeli saatler yaşattıklarını evvelce bildirmiştim.

Bu kere bir çok hevesliler tarafından yeniden ikinci hattâ üçüncü saz heyetleri tertip edilmiş, muntazam bir surette çalışmıya başlamışlardır. Yeni tertip edilen bu heyetlerde bancoya da çalışanlar görülmektedir.

Andifli önünde fırtına ve yağmur

KAŞ, (Milliyet) — Bir haftadan beri devam eden şiddetli fırtına ve yağmurlardan kazamızda da birkaç hadise oldu. Bunların en fecii martın dördüncü günü deniz kenarına tuz toplamağa giden Bezirgân köyünden Yusuf oğlu Halil İbrahim ile Hacı İbrahim oğlu Mustafa zevcesi Eminenin boğularak ölmeleridir.

Halil İbrahim ile Emine o gün havanın güzelliğinden istifade ederek deniz kenarına kayalar üzerinde biriken tuzları toplamağa gidiyorlar, fakat öğleye doğru havanın o sakin hali birden bire bozuluyor. Fırtına, yağmur, bora ortalığı biribirine karıştırıyor. Halil İbrahim ve zecvcesi deniz kenarında barınacak bir yer bulamadıklarından köye dönmeğe karar veriyorlar. Vakit gece olmuştur. Zifiri karanlıkta şimşeklerin ziyası altında bin müşkülâtla yollarına devam ediyorlarsa da karşılarına çıkan dereden bir türlü geçemiyorlar. Ve boğuluyorlar. Çünkü dere sabahtan beri yağan yağmur tesirile sel halini almıştır. Ve bu iki zavallıya kefen olmuştur.

Bu faciayı haber alan köylüler boğulan bu iki zavallının cesetlerini ertesi günü dere içinde beyhude yere arıyorlar ve bulamıyorlar.

Bundan başka gene o gün gece Kalkan nahiyesinde fırtınaların şiddetinden makinist Mehmet efendiye ait motör de parçalanıyor.

Fırtınanın devamı müddetince limanımıza birkaç vapur iltica etmiştir. Bu meyanda Mersine gitmekte olan kömür yüklü Şark vapuru da üç gün limanımızda kalmıştır.

Gene martın beşinci günü Demre nahiyesinde kırda hayvanlarını otlatan bir kadın kendini yağmurdan muhafaza için bir çınar ağacının altına sığınıyor ve o esnada düşen bir yıldırım kadını simsiyah yaparak öldürüyor.

Ödemişli gençler bayramda Aydına geliyorlar

AYDIN, (Milliyet) — Ödemiş Halkevi, Aydın Halkevine kurban bayramında iki memleket gençlerini daha yakından tanıştırmak üzere bir seyahat tertip edeceğini yazdı. Halkevimiz bu teklifi sevinçle kabul etti.

Ödemişli gençler bayramın ikinci günü Aydına gelerek o akşam musiki kolları bir konser verecek, bayramın üçüncü günü Ödemiş ve Aydın futbolcüleri arasında bir maç yapılarak Aydından Sökeye, ve oradan da bayramın dördüncü günü Kuşadasına gideceklerdir.

Ödemişli gençler Söke ve Kuşadasında da konser verecekler ve maç yapacaklardır.

Aydın - Çine şosesi

ÇİNE, (Milliyet) — Aydın - Çine şosesi üzerinde Çiftlik burnundan Karkallı burnuna kadar olan kısım üzerinde müteahhit inşaata faaliyetle devam etmektedir. Bu yol üzerindeki Dalama köprüsü Varyandının inşasında da 300 mükellef amele çalıştırılmaktadır.

Bundan başka Karpuzlu - Çine köy yolunun yapılması için de köylülerimiz büyük alâka ve istekle çalışıyorlar.

Germencik ziraî kredi kooperatifi

GERMENCİK, (Milliyet) — Nahiyemiz ziraî kredi kooperatifi umumî heyeti Ziraat Bankası Müdürü M. Nedim Beyin huzurile toplandı.

Kongrede yazılı azaların çoğu bulundular ve kongre çok alâkalı ve münakaşalı oldu.

İdare heyeti ve murakıplar raporu tasvip olundu. Kongrede bulunan Fırka vilâyet idare heyeti reisi Etem Kadri B. köylülerimizle birçok işler üzerinde uzun uzun konuştu. Umumî heyet, tahsil edilen sermayenin %20 sile (500 liradan aşağı olmamak kaydile) Pınarbaşı satış kooperatifile birleşmek hususunda yeni idare heyetine salâhiyet verdi. İdare heyetine: Muzaffer, Zincirci zade Nuri, Pazarçeviren Mustafa, Hasan O. Nuri, Hüseyin Avni Beyler; murakıplıklara: Süleyman Şevki, İsmail, Kırık Hüseyin Avni; Ziraî birliğe: Çakır Ahmet, Marangoz Ahmet, Refik, Hafız Tahir; satış kooperatifine: Muzaffer, Arpacı Ahmet, Hüseyin oğlu Nuri, Pazarçeviren Mustafa Bey ve efendiler seçilerek kongreye son verildi.

Aydın ziraî satış kooperatifler ittihadı, Paşa yaylasından geçen Aydın - Fata köy yoluna sarfedilmek üzere 500 lira teberru etmiştir.

Afyonda şehir mezarlığı

AFYON, (Milliyet) — Afyon Belediyesi muntazam, çiçekli ve ağaçlık bir mezar mahalli yaptırmayı kararlaştırmış bulunuyordu. Şehrin garbında istimlâk edilen tarlalar üzerinde tesviye yapılmağa ve duvar inşaatı için temeller atılmağa başlanmıştır. Afyon Belediyesinin bu teşebbüsü ile şimdiye kadar Anadolu şehirlerinde misli mevcut olmıyan mükemmel bir şekilde ve hükûmetçe tanzim edilen talimatnameye muvafık ilk mezar Afyon'da yapılmış olacaktır.

Aydında tekaütler takımı ile maç

Aydın Halkevi tekaütler takımı

AYDIN, (Milliyet) — Tekaütler takımı spor sahasında Aydın Spor kulübü ile bir maç yaptı.

Saha geçen haftaya nispetle daha kalabalıktı. Çok samimî bir hava içinde geçen oyunu Spor kulübü sıfıra karşı 4 sayı ile kazandı.

Spor sahasına toplananlar çok iyi bir oyun seyrettiler. Gençlerimiz ağabeylerinin gösterdikleri oyun incelik ve teknik niğine dikkat ederek oynadılar ve onların yerlerini dolduracak liyakatte olduklarını ispat için ve geçen hafta Sanatlar mektebi takımının aldığı neticeden aşağı kalmamağa çalıştılar.

Bizi asrl sevindiren nokta Aydında ve Aydın gençleri arasında spor sevgi ve alâkasının uyanmasına ve yayılmasına vesile olmasıdır.

Edirnede hars hareketleri

Yeni idare teşkilâtının sevinçli akisleri
Anneler birliği kostümlü balosu

EDİRNE, (Milliyet) — İkinci Umumî müfettişlik merkezinin Edirneye yerleşmesi ve Trakyadaki üç vilâyetin — Çanakkale dahil — birleşmesi bütün bir halkı, bilhassa esnafla köylüyü pek ziyade sevindirmiştir. Bu umumî ve müşterek sevincin fili eserlerinden olmak üzere arsa fiatleri şimdiden yükselmiye, taraf taraf dükkânlar inşasına başlanmıştır.

* Himayeietfal Cemiyetine bağlı (Anneler Birliği) Edirnenin çalışkan valisi Salim Özdemir Beyin haremi Necmiye Hanımın riyaseti altında toplanan güzide hanımlarımızın iştirakile parlak ve mükemmel bir kostüm balosu vermiştir.

Fakir ve kimsesiz yavruların hayır ve menfaatlerine tertip eidlen bu baloya her kes sevine sevine iştirak etmiş ve iştirak edenler emsalsiz bir intizam ve nezaketle karşılanmışlardır.

Millî havalarımızı söyliyerek çalan tamburacı Osman Pehlivan coşkun alkışlar toplamış ve balo sabahlara kadar sürmüştür.

Safi hasılatın 4 - 500 lira arasında bulunması ve iki yüz liraya yakın kıymetlere malik hediyelerin tekrar Anne Birliğine hediye edilmesi balonun ne yüksek heyecanlarla ve ne içten gelen alâkalarla karşılandığına delâlet eder.

Osman Pehlivanın Edirneye gelişi fırsatını kaçırmak istemiyen Halkevi İdare heyeti — başta valî, kumandan ve bilûmum memleket münevverleri bulunduğu halde — vilâyetin bütün bir hars ve irfan alâkadarlarını daimî encümen azasından Şerif Beyin hazırladığı helva sohbetine davet etmiş ve geceyarısından sonraya kadar süren neşeli bir toplantı vesilesile bir taraftan memleket delikanlılarının ağızdan ağıza intikal ettirerek sakladıkları Meriç ve Tunca şarkıları; diğer taraftan da Osman Pehlivanın millî havalarımızı terennüm eden muvaffak tamburası vect içinde dinlenmiş ve ehemmiyetli olanları Halkevi mensupları tarafından notedilerek derlenmiştir.

Önümüzdeki hafta içinde biri Halkevinde, diğeri de jandarma mektebinde olmak üzere iki değerli müsamere verilecektir. Bu iki müsamerenin zengin programlarında millî musikimize mühim bir kısım ayrılmış olmakla beraber salâhiyetli zevat tarafından ilmî, içtimaî ve terbiyevî konferanslar da hazırlanmıştır.

Edirne, maddî ve manevî kımıldanışları itibarile Nef'inin sitayişle yadettiği devirleri unutturacak kadar cazip güzelliklere ve feyizli neticelere kavuşmak için kendine hız vermeğe başlamıştır.

Ön sırada sağdan sola doğru: Ale Kâzım, Necmiye Özdemir, Lûtfiye Kenan, Nimet Nail Hanımlarla Maarif Müdürü Şahap Bey.. Arka sırada sağdan sola doğru: Sevinç Fuat, Muallâ Arif, Hatice Ekrem, Muzaffer Cevdet Hanımlar..

Aydında ne kadar Bekâr var?

AYDIN, (Milliyet — Kânunusani ayında vilâyetimizde nüfusça kaydı olmayan ve daha evvelki senelerde vukubulan 86 evlenme 102 ölüm 1160 doğum tescil edilmiş ve 15 tane de mektum nüfus kaydedilmiştir.

Şubat ayında 266 evlenme, 216 ölüm 1190 doğum tescil edilmiş ve 112 mektum nüfus yazılmıştır. Vilâyetimizn bütün kaza nahiyelerinde ve hattâ köylerinde bu iş çok sıkı bir surette takip edilmekte nüfus kütüğüne geçmemiş bütün vukuatın tespitine çalışılmaktadır.

Vilâyetimizdeki bekârların sayısını bildiriyorum.

20 - 25 yaş arasında Aydın kazasında 1627, Nazillide 1106 Sökede 1433, Çinede 1019, Bozdoğanda 2805, Karacasuda 407 ki umum vilâyette 8397.

25 - 60 yaş arasında Aydın merkez kazasında 4887, Nazillide 1212, Sökede 1119, Çinede 1556, Bozdoğanda 1261, Karacasuda 419. ki vilâyetimizdeki 20 yaşından 60 yaşına kadar olan erkek bekârların yekûnu 18851 dir. Eğer bu hesaba bu yaştaki bekâr kadınların da ilâvesi icap ederse bu yekûnun 2 - 3 misli kabaracağı zannedilmektedir.

Aydın kredi kooperatiflerinde

AYDIN, (Milliyet) — Vilâyetimizin ziraî kredi kooperatifleri kongrelerinin yapılmasına devam edilmektedir. Dün de Sultanhisar kredi kooperatifinin umumî heyeti Nazilli Ziraat Bankası müdürü İhsan Beyin huzuriyle toplanmış ve bu toplantıda Nazilli Kaymakamı İhsan Bey de, Fırka vilâyet idare heyeti reisi Etem Kadri Bey de bulunmuştur.

Etem Kadri Bey bu toplantıdan istifade ederek müstahsillerle teşkilâtlanma lüzum ve faydaları üzerinde konuşmalar yapmıştır.

Heyeti umumiye, esas mukavelenin maddei mahsusasına tevfikan sermayenin yüzde yirmisiyle kredi kooperatifler birliğine girmek veya satış kooperatifi kurmak hususunda yeni seçilen idare heyetine salâhiyet vermiştir.

Hafik'te Gazi heykeli

SİVAS, (Milliyet) — Hafik Belediyesi bu yıl ki bütçesine 300 liralık bir tahsisat ayırmıştır.

Bu para ile Gazi Hazretlerinin bir büstü dikilecektir.

Eskişehir Balıkesir trenleri

Balıkesir (Milliyet) — Bugünden itibaren bu tren postaları her gün gelecek ve gidecektir. Şimdiye kadar Eskişehirden Balıkesire haftada üç gün gelir ve Balıkesirden Eskişehire gene haftada üç gün giderdi. Her gün muntazam postaların tesis edilmesi hissedilen ihtiyacın mahsulü olduğu kadar bu yeni yolun bütün noksanlarının ikmal edildiği içindir. Ankaradan İzmire veya Manisaya geçmek isteyen yolcuların bu yolu kısalığı itibariel tercih edecekleri tabiîdir. Fakat devletin bu trenlerile yakında devlete geçecek olan İzmir - Kasaba demiryolunun hareket tarifeleri pek biribirine uygun değildir. Akşam Balıkesire saat 16,30 da gelen bir Ankara yolcusu bir gece Balıkesirde kalmak ve ertesi gün yoluna devam etmek mecburiyetindedir. Bu muvakkat hal yüzünden yolcunun gene afyon üzerinden İzmire gitmeyi daha faydalı bulacağı da tabiîdir. Halbuki bilhassa demiryollarının yolcu ve eşya alıp vermek için hareket cetvellerini biribirlerine uygun surette tanzim etmeleri hem faideli hem de zarurîdir. Biribirine birleşen iki demir yolunun biribirinden bu kadar ayrılı kalışı taaccübe değmez mi?

Ziraî kredi kooperatifleri kongresi

AYDIN, (Milliyet — Pınarbaşı Ziraî kredi kooperatifi heyeti umumiyesi Ziraat bankası müdürü Nedim Beyin huzurile toplanmıştır. Yüz elliye yakın aza ile toplanan kooperatifin müzakereleri çok alâkalı olmuştur. İdare heyeti raporu murakıplar raporu tasvip ve idare heyeti ibra edilmiştir.

Ziraat bankasından sermayesinin iki misli istikraz yapılması kabul edilmiş ve yüzde 20 ile Reşadiye satış kooperatifine iltihaka karar verilmiştir.

İdare heyetine: Himmet ağa, Uluborlulu Hamdi, Cansız oğlu Hüseyin, Talha zade Hasan, Nasipliden Rifat Efendiler.

Murakıplığa: Baltacık muallimi Hüseyin Avni, Neşetiyeden İsamil oğlu Rasim Efendiler seçilmişlerdir.

Etem Kadri Bey bu toplantıdan istifade ederek kooperatifi alâkalandıran işler ve müstahsillerin teşkilâtlanmasının temin edeceği faydalar hakkında halkla uzun uzadıya konuşmuştur.

Tokatlılar bir lise istiyorlar

Tokatta Gazi Osman Paşa mektebinin talebesi..

TOKAT, (Mililyet) — Tokat merkez Gazi Osmanpaşa mektebinin 77 mevcutlu 1 nci sınıf talebesinden yarısının birinci devre olarak kıraate ilk başlangıç merasimi yapılmıştır. Bu merasim ilk defa olarak Tokat merkezinde çalışkan muallimlerimizden Sadriye Hanım tarafından tertip edilmiştir. Tokat orta ve diğer ilk mektepleri ziyaretimde gördüğüm temizlik ve intizam ve millî terbiye göğsümü kabarttı. Bu mekteplerin kız ve erkek mevcutları şunlardır.

Mektebin ismi	kız	erkek
Ortamektep	41	339
Cümhuriyet M.	154	139
Gazi Osmanpaşa M.	78	208
İbni Kemal M.	74	184
Horuç Mektebi	80	90
Kaptan Mektebi.	56	94
Gazipaşa mektebi.	61	73
Beybağı mektebi	35	50
İsmetpaşa mektebi	29	52

İlkmekteplerden talebesi fazla olan Tokat Cümhuriyet mektebidir. İkinci derecede fazla talebesi bulunan Gazi Osman Paşa mektebidir. Tokatta mevcut ilkmekteplerin ancak mevcudu istiaba kâfi olduğundan ilim ve irfan ordusunun ilk kademesini teşkil edecek olan bu ilkmektep talebelerine iltihak edecek hariçte birçok talip vardır. Mektep kifayetsizliğini Tokada ilk teşriflerinde nazarı ehemmiyete alan genç valimiz Recai Bey Tokadın mühim ve elverişli mevkilerinde kargir üç mektep inşasına başlattırmıştır. Bu mekteplerin inşası yakında bitirilecektir.

Bundan maada Tokatta bir lise açılmasını halk vekâletin yardımından beklemektedir.

Bandırma susuz kaldı

BANDIRMA, (Milliyet) — Bir buçuk senede mükemmelen ve herhalde ikmal edilmek şartile 290,000 lira bedel mukabilinde Kapudağ memba sularının Bandırmaya isalesini taahhüt eden mühendis Mehmet Galip ve şürekâsı şirketile belediyemiz arasında muhtelif sebeplerden dolayı ihtilâf çıkmış, şirket tesisatın mühim kısmı olan şehir dahili tesisatını ve su haznelerini ikmal etmiyerek faaliyetini tatil etmişti.

Şimdiki halde Bandırma halkı, ihtiyacı olan içeceği suyu şirketin şehir haricine kadar getirdiği, borulardan akan ve sakalar tarafından para ile satılan iyi sudan temin etmekte idi.

Fakat iki gün evvel tesisatın yapıcı köy yakınından geçen ana borulardan birinin patlaması üzerine su kesilmiş, dolayısile memleket susuz kalmıştır. Kayıkçıların fıçılar içinde getirdikleri sular da ihtiyaca kâfi gelmediğinden halk sıkıntı çekmektedir...

Aydında lisan kursları

AYDIN, (Milliyet) — Halkevi halk dershaneleri ve Kurslar şubesi Almanca kursuna ilâveten Fransızça kursu da açmıştır.

Derslere bu ayın 19 uncu Pazartesi günü ortamektep Fransızça muallimi Ruhsar Naci Hanımın idaresinde başlanacaktır.

Halkevi Güzel sanatler şubesi keman, piyano ve mandolin derslerı almak istiyenler için kurslar açmıştır. Kurslara bu ay içinde başlanacaktır.

Keman derslerini muallim Şefik mandolin derslerine, muallim Necmiye, piyano derslerini Hüseyin Hanım ve Beyler idare edecekler dir.

Bunlardan başka Muallim Ali Riza Bey viyolensel dersleri de verecektir.

Yol yapma birliği

BOZDOĞAN, (Milliyet) — Kazamız Belediye Meclisi Bozdoğana bitişik olan sekiz köy muhtarile konuşmalar yapmış, neticede Belediye kanununun hükümlerine tevfikan bu köylerle yol yapma birliği teşkiline karar verilmiştir.

Birliğin nizamnamesini tasdik için vilâyet makamına yollanmıştır.

Bu suretle Bozdoğandan Muğla vilâyeti hududundaki Kavakdereye kadar olan yolun yapılması ve kazanın diğer yollarının da ıslahı temin olunacaktır.

Adapazarı güzel bir caddeye kavuşuyor

ADAPAZARI, (Milliyet) — Şehrimizin en iyi mevkiinde bulunan istasyon caddesi uzun zamandan beri tamir görmemişti. Hafif bir yağmurdan sonra bu cadde geçilmez bir hale geliyordu.

Adapazarının güzelliklerile bu caddenin pis manzarası cidden tezat teşkil ediyordu. Nihayet Adapazrılar en büyük arzularına kavuştular. Yeni Belediye Reisimiz Ahmet Bey evvelâ bu caddeyi kâmilen söktürüp yarım asfalt bir şekilde ve pek yakında bitmesi için işe girişmiştir.

Afyon vilâyet bütçesi

AFYON, (Milliyet) — Vilâyet Umumî Meclisi içtimaını bitirmiş ve Daimî Encümen azalıklarına merkezden Fırka vilâyet reisi Safter, Mehmet Sakip (Sandıklı) Halil (Bulvadin) Sadık (Emirdağı) Beyleri seçmiştir.

Vilâyetin 934 bütçesi 544450 lira olarak tesbit edilmiştir. Adî ve fevkalâde olarak vilâyet idari işlerine 53187, nafia işlerine 133865, maarif işlerine 205 bin 658, ziraat ve baytar işlerine 16017, sıhhat işlerine 27599, muhtelif işlere 108121 lira tahsisat konulmuştur.

Akşehirde idman yurdu bandosu

Idman yurdu bandosu atletleri ve idare heyeti bir arada..

AKŞEHİR, (Milliyet) — Burada uğranmak, bıkmak bilmiyen gençlik teşekkülleri günden güne kendi saylelerile terakki etmektedir. Bunlardan bilhassa San'atkârlar Yurdu bandosu kayde şayan bir varlıktır.

Sabık kaymakamımız Lütfi Beyin kıymetli himaye ve yardımlarile hiç yoktan vücuda getirilen ve memleketimiz için büyük bir varlık sayılan bu bando sırf klüp reisi ve idare azasının çalışmalarile günden güne daha iyi bir şekil almaktadır

Bu derdin çaresi nedir?

Çocuk babalarından, muallimlerden, mütefekkirlerden soruyoruz..

Çocuklarımızı nasıl okutabiliriz?

Hilmi Beyin fikirleri

Çocuğa ve bilhassa köylü çocuğuna okuyup yazmayı öğretmek için yorulmak bilmeden çalışmış bir vatandaş sıfatile kütüphane sahibi Hilmi Beyin ilk tahsil bahsinde söylenecek çok sözleri olduğu muhakkaktı. Sordum. Bana şunları anlattı:

— Başvekilimizin ilk tahsil meselesine temas eden nutku, adeta Fransa inkılâbında (Danton) un Fransızlara hitaben ekmekten sonra millete verilecek yegâne şeyin maarif olduğunu ilân etmesine benziyor.

Türk milletinin, geçirmekte olduğu büyük inkılâpları, içine sindirmek ve asırlarca yaşatmak için çok okuması, çok tenevvür etmesi lâzımdır.

Okumak, medeniyetin, servet ve refahın anahtarıdır. İstiklâl harbini müteakip, Peştede tanıdığım müsteşriklerden M. Yermanos, Hindistana giderken bir aralık dükkânıma uğramıştı. Bana ilk suali şu oldu:

— Nasıl, Hilmi efendi, çok kitap satıyor musun? Gazete, kitap satışı ne kadar artarsa, zaferlerinizin, inkılâplarınızın meyvesi de o kadar tatlı olur.

38 senelik neşriyat hayatımda bu sözleri teyit eden bir çok tecrübeler geçirdim. İlk bastığım askerî bir eserden ancak 35 tane satabilmiştim. Bu ilk muvaffakıyetsizlik cesaretimi kırmadı. Çok çalıştım ve çok askerî kitap okudum. Kitaplarıma yazdığım mukaddemeler, fihristlerle zabitlerimizin nazarı dikkatini celbetmeğe başladım. Git gide, kışlalarda, ordu merkezlerinde öyle bir okumak şevki hasıl oldu ki size tarif edemem. Kitap çıkmazdan evvel, siparişler biribirini takip etmeğe başlardı. Balkan hezimeti olmasaydı, askerî kitapçılığı bugün, bütün kitapçılığın başında olacaktı.

328 tarihinde Anadoluda bir seyahate çıkmıştım. Anadolunun bir köyüne Selim Sabitin kırk yıllık elif cüzünden ve bir kaç sureden başka kitabı girmediğini görerek müteessir oldum.

İstanbula gelir gelmez ilk işim nahiye ve köylerde okutulmak üzere bir ilk mektep külliyatı vücuda getirmek oldu.

Bu kitap, çok rağbet gördü, Kıbrıs, Dobruca, Bulgaristan, Azerbaycan ve Kırıma kadar her tarafa yayıldı.

Anadolunun İstanbulla irtibatı kesildiği istiklâl mücadelesi günlerinde, Samsunda bir kitap deposu tesis etmiştim. Takalarla, gemilerle, sandıklar dolusu kitap gönderdim. Adeta kapışıldı. Hiç biri geri gelmedi. Diyeceğim şu ki halka, istediğini ve aradığını vermeliyiz.

Çocuklarımızı okutma bahsine gelince ben, şöyle düşünürüm: Çocuğunu okutmıyan aile, kanunen bir cürüm işlemiş gibi ceza görmelidir.

Bunda ana ve babanın olduğu kadar, muallimlerin de ayrı ayrı vazifeleri ve mes'uliyetleri vardır.

İlk tahsil mecburiyeti, her memlekette tatbik ediliyor.

Japonyada, en yüksek darülfünunlardan çıkmış bir çok gençler, köylerde seve seve hocalık yaparlar. Bulgaristanda da vaziyet aşağı yukarı böyledir. Bizde de köy hocalığına kuvvetli bir istekle sarılacak gençlerin adedi çoğalmalıdır ki gayeye daha çabuk varalım.

Bir de, çocuklarımızda okuma zevkini uyandırmak için onlara göre bir çocuk külliyatı vücuda getirmeliyiz. Çocuk kitapları, renkli resimlerle süslü olmalı, mündericat itibarile dolgun, baskı itibarile temiz hasılı bütün kitaplardan üstün bulunmalı. Ta ki çocuk, bunları benimsesin, sevsin.

Avrupa memleketlerinde, her mevzua dair binlerce çocuk kitabı neşredilir. Yortularda, isim günlerinde çocuklara hediye edilen bu kitapları onlarda kitap sevmeğe, kitap okumağa, kitap toplamağa merak uyandırır.

Maarif vekâletinden rica edilecek bir nokta, programlarını sık sık değiştirmemesidir.

Muallimi şaşırtan, ana babayı üzen, kitapçıyı bezdiren bu değişiklikler yüzünden hiç kimse emniyetle kitap bastıramıyor. Mektep kitapları da bir türlü lâyık olduğu tekemmüle varamıyor.

Halkın okumasına gelince: Bunu bir dereceye kadar millet mektepleri temin etmişti. Fakat halkta o eski heves kalmadı.

İlerlemiş yaştaki insanlarda okuma ihtiyacı biraz da iş hayatının inkişafına bağlıdır. Buhran, okuma zevkini her tarafta uyuşturdu. Kazanç seviyesi yükseldikçe okumak hevesi de artar. Mektep kitapları bizde şikâyet olunacak kadar pahalı değildir. Ben, şahsen tek kitap usulüne taraftar değilim.

Tek kitap, çocuğun düşüncesini daraltır. Kitap, serbest olmalıdır. Mükâfatlar yazılıp basılan kitaplar tetkik edildikten sonra verilmelidir.

Çünkü bu takdirde, tabolunup meydana gelmiş bir eseri, okutanlar da tecrübe etmiş olacağından mükâfat yerine ve ehline verilmiş olur.

Hem bu suretle kitaplar, muhite ve mahallî ihtiyaca göre muhtelif suretle de yapılmış olur. Şimal, şark, garp, cenup vilâyetlerinin mahsullerine, iklimlerine, coğrafî vaziyetlerine göre şehir veya köy için ayrı ayrı kitaplar vücuda gelir.

Şimdiki halde bütün gayretimiz evvelâ ilk, sonra da yüksek tahsili kuvvetlendirmeğe matuf olmalıdır.

Memleketimizin içtimaî ve medenî iş hayatı, yükseltecek kültürdür.

İş hayatının yükselmesi ise, ahlâk zaaflarının ortadan kalkması, cürümlerin azalması, kaçakçıların eksilmesi, vergilerin muntazam alınması, neticesini doğuracaktır.

M. Salâhattin

İstanbul Mıntaka Varidat Tahakkuk Müdürlüğünden:

Çatalca Kazası dahilinde bulunan binaların umumî Tahrininin icrasına Maliye Vekâletince karar verilmiş olduğundan keyfiyet 1837 numaralı bina vergisi kanununun 41 inci maddesi mucibince ilân olunur. (1362)

Barut İnhisarı Umum Müdürlüğünden:

İdaremizin Silahdarağa fişek fabrikasında teraküm eden takriben 3000 kilo miktar [illegible] pirinçten çıkma arayış ve talaş pazarlıkla satılacaktır. İsteyenler nümuneyi gerek Fabrikada ve gerekse İdaremizin Galata'da Bahtiyar Hanındaki Merkezinde görebilirler. Talip olanların 2 Nisan 1934 Pazartesi günü saat 16 da İdareye müracaatları. (1338)

MÜTEFERRİK HABERLER

BELEDİYEDE

Kadıköye Tramvay

Hattın uzatılmasına mayıs içinde başlanıyor

Usküdar tramvaylarının Kadıköyüne kadar temdidi için hazırlıklar bitmiş gibidir. Mayısta hattın temdidi ameliyesine başlanacaktır. Verilen malûmata göre, yeni şebekenin küşat resmi 29 Teşrinievvel Cümhuriyet bayramında yapılacaktır.

Plân tetkikatı

İstanbulun müstakbel plânını yapacak olan mütehassıs mimarların verdikleri raporları tetkik eden jüri heyeti ikinci içtimaını bayramertesi yapacak ve raporları tetkike başlayacaktır. Raporların tercümesi ikmal edilmiştir.

Mütehassıs bir doktorumuz

Altı senedir Pariste ve Berlinde "kanser, radyum terapi,, tahsil eden Dr. Orhan Remzi Bey 200 lira ücretle Cerrahpaşa Hastahanesine mütehassıs olarak tayin edilmiştir. Orhan Remzi Bey nisan başında vazifesine başlayacaktır.

Bayramda rozetler

Kurban bayramının birinci günü Darüşşefaka ve ikinci günü Türk Kadınlar birliği rozet dağıtacaktır.

Kadınlar Birliği bayram münasebetile perşembe günü 200 fakir çocuğa elbise dağıtmıştır. Bugün saat 14 te 50 çocuğa elbise tevzi edecektir.

Toroslulara

Toros gençler birliği bayramın ikinci salı günü saat 16 da İstanbul Halkevinde bayramlaşma merasimi yapacaktır.

Kurban Bedeli

Bu sene Tayyare Cemiyetine kurban bedeli ve canlı kurban teberrüatı çoğalmıştır. Bu şekildeki teberrüatın devam edeceği anlaşıldığından bayramın birinci ve ikinci günleri dahi Cağaloğlundaki İstanbul Tayyare şubesinde memur bulundurulacaktır.

Talebe Birliğinin Zonguldak ve İzmir seyahati

Millî Türk Talebe Birliğinden:

1 — Zonguldağa gidecek arkadaşlar bugün saat 18 de Galata rıhtımında Millet vapurunda eşyalariyle bulunmaları.

2 — İzmir seyahati havanın muhalefetinden yarınki pazartesi gününe talik edilmiştir. Pazartesi günü Gülnihal vapurile Sirkeci rıhtımından hareket edilecektir.

İhtifalci Ziya B. için ihtifal

Uzun zamanlar birçok tarihî şahıslar namına ihtifaller tertip eden ve ihtifalci adını alan Ziya bey merhum için de bir ihtifal tertibi takarrür etmiştir.

İhtifal Galatasaray lisesi mezunları tarafından tertip olunmaktadır. 27 Mart salı günü yapılacak olan bu ihtifale Millî Türk Talebe Birliği ile merhumun dostları da iştirak edeceklerdir. İhtifal Eyüpte merhumun mezarı başında yapılacak ve davetlileri götürmek üzere Eminönünden muhtelif otobüsler temin edilmiştir.

Bu hususta Galatasaraylılar cemiyeti de âtideki tebliği vermektedir:

Galata Saraylılar Cemiyetinden:

Türklerin kadim medeniyetleri hakkında yazdığı eserlerile Türk tarihi büyük hidmetler ifa eden, büyük Türkler namlarına ihtifâller tertip eden eski Galatasaray mezunlarından İhtifalci merhum Ziya Beyefindinin dördüncü senei devriyei vefatına tesadüf eden 27 mart salı günü medfu bulunduğu Eyüpteki aile kabristanında şerefile mütenasip ihtifal yapılacağından bütün Galatasaraylı arkadaşların işbu ihtifale iştiraklerini reca ederiz.

Mezkûr gün saat 14 de Eminönü tramvay istasyonundan otobüsler hareket edecektir.

İki hayvan her tarafı karmakarışık etti!

Voyvoda caddesinde parçalanan vitrin ve üç yaralının kısa bir hikâyesi

Dün Karaköy, Şişhane karakolu caddesinde üç kişinin yaralanmasile mühim bir vak'a olmuştur.

Hâdise şudur: Hasan ve Mecit ismindeki şahıslar atlara binmiş oldukları halde öğleden sonra Voyvada caddesinden geçerlerken hayvanlar otomobil ve diğer nakil vasıtalarından ürkmüştür.

Hasan ve Mecit atları zaptedememişlerdir. Esasen bu şahıslar bu cadden de yabancısıdır. Atlar alabildiğine koşmağa başlamışlardır. Caddede büyük bir telâş baş göstermiş ve kaçışma yüz göstermiştir.

Hayvanlar büyük bir hızla Burla biraderlerin elektrik mağazasının camlarını parçalamışlar ve her tarafı alt üst etmişlerdir.

Hayvanlar bundan sonra zorla zaptedilebilmiştir. Ancak bu esnada ve kırılan camların, elektrik malzemesinin etrafa fırlamasile üç kişi başından, yüzünden ve diğer yerlerinden yaralanmıştır.

Bunlar oradan geçmekte olan Amerika sefarethanesinde müstahdem Aleksandır, Jorj Viktor ile aktör Hasan efendilerdir.

Aleksandrın başındaki yara ağırdır. Vak'a yerine imdadı sıhhî otomobili gelerek hepsi hastahaneye kaldırılmıştır.

POLİSTE

Kasa hırsızlarının eski marifetleri de var

Üçü de bugün Adliyeye veriliyorlar

Jorj isminde bir Macarla Sefer ve Şevket isminde iki serserinin birleşerek Beşiktaş icra dairesini soymak isterken, cürmü meşhut halinde yakalandıklarını yazmıştık. Dün bu çetenin faaliyeti hakkında tahkikat yaptık. Bu Macar bundan bir müddet evvel gene bir kasa kırmak meselesinden yakalanıp hudut haricine çıkarılan bir kasa hırsızı ile evvelce sıkı temaslarda bulunurdu. O vakitten beri kendisinden şüphe eden zabıta memurları Jorju göz hapsine almışlardı, daima harekâtını tarassut ederlerdi. Son günlerde bu Macarın birçok sabıkalıların bulunduğu kahvelere sık sık girip çıktığı nazarı dikkati celbedilmiş ve bir şeyler hazırladığı anlaşılmıtşır. Jorj bu kahvelerden birinde bilhassa Şevket ve Sefer isminde iki kişi ile sık sık buluşmakta idi. Nihayet bunların Mahmutpaşada ki Yıldız hanında yağ tüccarı Hacı Emin Efendinin kasasını soymağa karar verdikleri anlaşılmıştır. Bunun üzerine zabıta Emniyet müdiriyeti ikinci şube müdürü Demir Beyin hazırladığı bir plân dairesinde hanın etrafına sivil memurlar ikame ederek tertibat almış ve geceli gündüzlü tarassuda başlamıştır. Zabıta memurlarının oralarda pek fazla dolaştığını sezencete, yakayı ele vermemek için Hacı Emin Efendinin kasasını soymaktan vazgeçmiştir. Bu defa o civardan uzak bir yerde bir faaliyet sahası aramağa koyulmuşlar, bu defa Beşiktaş Icra dairesine göz koymuşlardır. Ancak dairenin soymak istedikleri kasasının dolgun olmasına da dikkat etikleri için, bir müddet tarassutta bulunmuşlardır. Fakat çetenin bu defa Beşiktaş taraflarında sık sık görüldüğü anlaşılınca, o taraflarda bir iş hazırladıklarına hükmedilmiş ve bunların Beşiktaşta neresini soyabilecekleri düşünülmüştür. İlk evvel de akla gelen icra dairesi olmuştur. Bunun üzerine o tarafta da tertibat almmıtşır. Nihayet dün yazdığımız şekilde, tam kasayı kıracaklar ısırada üçü de cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Bunların daha bazı sirkatlerle alâkası olması ihtimal dahilinde olan, polis başka noktalardan da tahkikatını tevsi etmiştir. Bu tahkikat neticesinde filvaki başka hırsızlıkları olduğu datesbit edilmiştir.. Tahkikat bugün neticelenirse suçlular Adliyeye verilecektir.

Dün bir muharririmiz Yıldız Handa yağ tüccarı Mehmet Emin Efendi ile görüşmüştür. Mehmet Emin Efendi diyor ki:

— Hanın kapıcısı Hasan Ağa akşamları ailesini bırakarak başka bir yerde bekçilik yapmaktadır. Bunun üzerine kapıcıya: "Burasını hırsızlar tarassut ediyorlarmış, soyarlarsa sonra ne yaparız? Ailen burasını koruyamaz,, dedim. Ve bekçiyi ikaz ettim. Yoksa benim öyle söylenildiği gibi çok bir param yoktur. Hırsızların da hakikaten gözlerine beni kestirdiklerini bilmiyordum.

Hanın kapıcısı ise diyor ki:

— Ben geceleri saat 24 e kadar handa kalıyorum. Ondan sonra da yerime benim adamlarımdan iki kişiyi bırakarak gidiyorum. Handan aldığım para ayda üç yüz kuruştan ibarettir. Başka yerde çalışmak mecburiyetindeyim. Hırsızların burasını tarassut ettiklerini Hacı Babadan duydum. Ve polisi haberdar ettim.

Diğer taraftan yakalanan Seferin birçok defa hana girip çıktığını görenler de vardır.

Kamyon altında

Darülâceze ile Bulgar hastahanesi arasında feci bir kamyon kazası oldu. Hasköylü İshak oğlu Nesim o civardan geçerken kendisine bir kamyon çarparak başından ağır surette yaralamıştır. Şoför kamyonla derhal kaçmıştır. Maamafih jandarma vaziyeti tesbit etmiştir.. Şoför yakalanmak üzeredir.

Nesimin yarası ağırcadır. Hastahaneye kaldırılmıştır.

YURTTAŞ!

Türk Cümhuriyetinin kudretli feyzi seni başından ayağına kadar yerli malı ile giyindiriyor ve süsliyor.

Artık yerli malı kullanmak ve giymek senin en yüksek vazifendir.

M. İ. ve T. C.

Balya - Karaydın Madenleri Türk Anonim Şirketi Hissedarana ilân

21 Mart 1934 tarihinde inikadı mukarrer olan Heyeti umumiyei adiye için tevdi edilen hisse senedatı mıkdarı kanunu ticaretin 366 ncı ve şirket nizamnamesinin 27 nci maddelerinin tayin eylediği mıkdarı asgarile vasıl olmadığı cihetle, Meclisi idare hissedaran heyeti umumiyesini Nisanın 18 nci günü saat 14 1/2 da Şirketin Galata'da, Merkez Rıhtım Hanında kâin merkezi idaresinde aşağıda yazılı ilk içtima ruznamei müzakeratında mevcut mesail hakkında müzakere etmek üzre ikinci defa olarak içtimaa davet eyler.

1 — Meclisi Idare raporu ile murakıp raporunun dinlenmesi,

2 — 1933 senesi hesabatının tasdiki, mezkûr sene netayicine dair Meclisi Idarenin teklifi hakkında ittihazı karar ve Meclisi Idare azasının tebriyei zimmeti,

3 — Meclisi idareden çıkan azaların yerine diğerlerinin tayini yahut tekrar intihabı,

4 — Meclisi Idareye ita olunacak hakkı huzur mıkdarlarının tayini,

5 — 1934 senesi için murakıp tayini ve ita olunacak ücretin tespiti.

6 — Şirketin idarei umumiyesinin tedviri ile mükellef Meclisi Idare azalarile müdire verilecek ücretin tesbiti için Meclisi Idareye selâhiyet itası,

7 — Gerek şahsen kendi namlarile ve gerek sair şirketlerin Meclisi Idare azası yahut müdürü sıfatile şirketle akdi muamele hususunda Meclisi Idare azalarına müsaade itası.

Ticaret kanunu ve nizamnamei dahili ahkâmınca işbu ikinci içtimada temsil edilen hisse mıkdarı ne olursa olsun, icra edilecek müzakerat müteber olacaktır.

Işbu içtimada bilâsale ve bilvekâle hazır bulunmağı arzu eden hissedaran Ticaret kanununun 371 nci maddesi mucibince malik oldukları senedatı yevmi içtimadan lâakal bir hafta evel tevdi etmeleri lâzımdır.

Istanbul, 24 Mart 1934

3 üncü kolordu ilânları

M. M. V. Sa. Al. Kom. dan: Ordu ihtiyacı için Klirning mukavelesi aktedilmiş memleketlerden celbedilmek üzere 120 : 200 adet hamut kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Ihalesi 9 Nisan 934 pazartesi günü saat 11 dedir. Taliplerin nümune ve şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için de o gün ve vaktinde teklif ve teminat mektuplarile Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonuna müracaatları. (1239)

1634

* * *

M. M. Ve. SA. AL. Kom. dan:

Müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla yerli imali 1400 adet velense satın alınacaktır. Pazarlığı 3-4-934 salı günü saat 11 de yapılacaktır. Taliplerin pazarlığa iştirak için o gün ve vaktinda Ankara'da M. M. Ve. Satınalma Komisyonunda bulunmaları. (3495) (1342)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Tarihî roman: 95

Güneşin Oğlu

Yazan: İskender FAHREDDIN

— Bunlar seni neden öldürmek istemişler..?

Diye sordu.

Kral karısına cevap verdi:

— Göze görünmiyen kuvvetlerime hücum emri vermemekliğim için, beni öldürmek istemişler. Zavallı budalalar.. Benim cinlerime siz de inandınız, değil mi?

Baykut dişlerini gıcırdattı.

Kral, ayakta duran muhafızlarından birine yavaşça şu emri verdi:

— Tam vaktidir.. Gece yarısı.. Arslanları salıveriniz! Mahzenlerin bütün iskaraları açılsın..

Kral bir başka muhafızının da kulağına eğildi:

— Leşlerin sayısı çok olacak.. Güneş vurunca kokudan rahatsız olacağız. Kuyuların ağızını kireçli topraklarla iyice kapatsınlar..

Ve yüksek sesle şu sözleri de ilâve etti:

— Sertelli'den buraya kadar ölmeden gelen (Güneş'in oğlu)nu yanıma diri olarak getirsinler.. Ona soracağım üç sual var. İstediğim cevapları verirse, başını gençliğine bağışlayarak, kendisini kölelikle yanıma alacağım. Cevap vermezse, cellâdıma teslim edip başını vurduracağım.

Bu sırada büyük salonun içinde gök gürültüsüne benzer bir gürültü koptu. Herkes başını bu müthiş sesin geldiği tarafa çevirmişti. Kolları bağlı ve ayakları prangalı Türk akıncıları arasından bir ses:

— Türk kimseye köle olamaz..

Diye bağırıyordu.

Kral fena halde hiddetlenmişti.

Elile işaret ederek:

— Yanıma getirin şu başı yukarı da duran adamı.

Diye seslendi.

Baykut'u sürükliyerek kralın önüne getirdiler.

Kral hiddetle sordu:

— Türklerin reisi de senin gibi başı yukarda gezen bir adam mıdır?

Baykut:

— Evet, dedi, Türkler reisinden çobanına kadar böyledir. Biz boyun eğmesini bilmeyiz.

Oşaser gözlerini açtı:

— Biz eğdirmesini biliriz..

Baykut cevap vermekte gecikmedi:

— Boyun eğdiğimiz gün köleliğe lâyık insanlarız demektir. O vakit istediğinizi yapar ve yaptırırsınız!

— Ben hepinizi köle gibi kullanmak istiyorum..!

— Türk köle kullanmağa alışmıştır ama, köleliğe tahammülü yoktur. İsterseniz bir defa denersiniz!

Bu sırada kral cellâtlarından birine gözünün ucile bir işaret verdi.

Cellât omuzundaki palasını şiddetle savurdu.

Ve Türk akıncılarından birinin başı yere düştü..

Baykut birdenbire şaşırmıştı..

— Kahpe hükûmdar...

Diye mırıldandı..

Oşaser karisile beraber tahtına oturmuştu.

Kralın muhafızları ayakta duruyordu.

Kral bir işaret daha verdi..

Bir Türk başı daha kesildi..

Baykut bu gidişle kendi başının da koparılacağını anlamıştı.

Delikanlının gözleri dışarıya uğramış gibi etrafı gittikçe dumanlı görüyor, kralın üzerine atılıp bir hamlede parçalamak istiyordu.

Baykut'un kolları ve ayakları bağlı olmasaydı, arkadaşlarının kafaları doğranırken, birkaç kişiyi yere devirmeden durabilir miydi?

Delikanlı bağırıyordu:

— Bu kahpeliktir.. Kollarımızı, ayaklarımızı bağladınız. Dev cüsseli cellâtlarınıza bizi kestiriyorsunuz! Adamlarınıza güveniyorsanız, bizi serbest bırakınız.. Palalarını omuzlarından atsınlar.. Meydana çıksınlar.. Mert insanlar gibi döğüşelim. Sırtımız yere gelirse, bizi o vakit parçalayınız.. Öldürünüz!

Baykut'un sesi, müthiş bir naranın akisleri arasında kayboldu..

Kral bir işaret daha vermişti..

Cellâdın palası üçüncü Türkün boynunda parladı..

Bir baş daha yere düşmüştü.

Başlar birer birer doğranarak, sıra Baykut'un başına geliyordu.

Oşaser, Türk yeğitlerinin kafaları yere düştükçe gözlerini süzerek gülüyordu.

Arslanların hücumu karşısında

Vakit gece yarısını geçmişti.

Türk akıncıları telâş ve heyecan içinde, cinler ne taraftan ve nasıl hücum edecek diye bekliyorlardı.

Güneş'in oğlu Baykut'u şehre gönderdiğine pişman olmuştu. Hem ona, hem de diğer yeğitlere acıyor ve saatler geçtikçe zavallıların bir tuzağa düştüklerine inanıyordu.

Hitay:

— Suriyeli ihtiyara gösterdiğiniz itimadın cezasını çekececksiniz..

Diye söylenirken, birdenbire uzaktan biribirini takip eden kükremeler ve vahşi hayvan sesine benziyen homurtular işitilmişti.

Bora kulak kabarttı:

— Arslan sesleri....

Biraz sonra akıncıların feryadını duydular:

— Şehrin arkasından bırakılan arslanlar üzerimize doğru geliyor... Ne yapalım?

Reis kargaşalığa meydan vermeden tedbir almaya başladı.. Yollarda arslan hücumuna maruz kalmak ihtimalini düşünerek akına tedbirli çıkmışlardı.

Bora derhal yüklerin arasından bir tulum çıkardı ve gözcülere vererek:

— Çabuk, dedi, sekiz on devenin üzerine bu tulumdaki yağdan sürüp arslanların geldiği tarafa salıveriniz!

Reisin dediğini çarçabuk yaptılar.

Develeri yağladılar ve arslanların geldiği tarafa sürdüler.

Karanlıkta sayısı belli olmayan arslanlar Türk akıncılarının konakladıkları meydana kadar yaklaşmışlardı.

Bütün okçular ayakta yaylarını gererek arslanlara ok yağmuru yağdırıyorlardı.

Arslanlar ok yağmurundan yılmıyorlardı.

Kralın (cin orduları)nın iç yüzü anlaşılmıştı.

Bora:

— Fakat, bu canavarlar göze görünüyorlar.. Halbuki, bize onların göze görünmeyen mahlûklar olduğunu söylemişlerdi.

Diyerek, akıncıların cesaretini arttırmak için, sağa sola koşuyordu.

Hitay da bir kum tepesinin üstüne çıkmış, gittikçe yaklaşan arslanlara ok yağdırıyordu.

Arslanlar bir aralık o kadar çoğalmış, akıncıların içine öyle müthiş hamlelerle yayılmıştı ki.. Okçular hangisine ok atacaklarını şaşırmışlardı. Okçuları teselli eden bir nokta vardı: Yaralanan arslanlar birer birer yerlere yuvarlanıyorlardı.

Bitmedi —

Fransa muhtırasının metni

(Başı 1 inci sahifede)

rihli İngiliz muhtırasına 17-3-934 tarihinde Fransanın verdiği cevabi muhtıranın resmi hulâsası aşağıdadır :

Fransız hükûmeti, 29-1 tarihli İngiliz muhtırasına cevaben, evvel emirde iki hükûmetin erişilecek gaye hakkında mutabık olduklarını tesbit ve müşahede eder. Bu iki hükûmet sulhu kuvvete karşı zıman altına almak istiyorlar. Fransa kendi askeri teşkilâtına kendiliğinden hakikaten tedafüi bir mahiyet vermiştir. İhtiyatlar bu orduda derhal rol oynayamazlar. Fransa bir taraflı olarak 1920 den 1923 e kadar askerlik hizmet müddetini yüzde 66, fırka adedini yüzde 50 ve asker mevcudu yüzde 25 ve 1932 haziranından 1933 haziranına kadar da milli müdafaa tahsisatını iki buçuk milyar azaltmıştır.

İngiliz muhtırası diyor ki :

Fransa ve Almanya noktai nazarlarının telifi umumî itilâfın başlıca şartıdır. Fransız hükûmeti de başka türlü düşünmiyor. 1-1 ve 14-2 tarihli iki nota vaziyetleri tasrih ve üç hükûmetin 14-10-33 tarihinde Cenevrede görüştükleri hudutları tesbit etmiştir. Fransız hükûmeti hattı hareketini değiştirmemiştir. Bu hükûmet, milletler cemiyetinden çekilmesinin Almanya için yeni haklar ihdas ve Fransaya yeni fedakârlıklar tahmil edebileceğini kabüle pek güç rıza gösterecektir. İngiliz hükûmetinin bir sureti hal esasları bulmak için yaptığı gayreti tanıyan Fransız hükûmeti, silahsızlanma meselesini misakın sekizinci maddesi ile sulh muahedesinin beşinci faslının başlığındaki prensiplere istinat ettirmekten fariğ olmadığını beyan eder. Mezkûr hükûmet daima silahların kontrola tabi olarak ve bir emniyet rejimi dahilinde hukuk müsavatının tahakkukuna imkân verecek seviyeye kadar tedricen azaltılmasını iltizam etmiştir.

Almanya tarafından kabul edilen bu sisteme, yine mezkûr memleketin silahlarını, muahedelerin müsaade ettiği dereceden çok yukarı çıkarmak için takip ettiği programın tatbiki mani idi.

İngiltere hükûmeti, 29-1 tarihli muhtırada Fransa tarafından rüyet edilen prensiplerle Almanya tarafından ittihaz edilen hattı hareketin telifini, bazı devletler tarafından silâhların derhal azaltılmasını ve bazı devletlere de silâhların derhal çoğaltılması hakkı verilmesini derpiş etmektedir. Böyle bir plânın derpiş edilmesi en ciddi itirazatı celbetmektedir.

Bir taraftan izhar edilen tekrar silâhlanma iddialarının mübaleğa edilmesi diğer devletler silâhlarının niyetlerini haleldar edecek surette tenkisini istemek için bir delil teşkil edeceğini, ne anlayabilir ve ne ile kabul edebilir.

İngiltere hükûmeti de bu yoldaki adaletsizliği temyiz etmiştir. Çünkü 29-1 tarihli nota, hava silâhları hususunda, muahedelerle silâhtan tecrid edilmiş olan devletlere askeri hava kuvvetleri mennuiyetini muvakkaten muhafaza etmektedir. Fransız hükûmeti, bu noktai nazara kayıtsız ve şartsız olarak iştirak eder.

Bilâkis mezkûr hükûmet muntazam ordusu için bu ordunun hali hazırdaki vaziyeti tetkik edilmeksizin muadili malzeme ile birlikte 300 bin kişi istiyen alman talebi hakkında bütün ihtirazî kayıtları ihtiva eder. Bu tekrar silâhlanmanın kabulü netice itibarile milletler cemiyeti misakında ifade edilmiş ve silâhsızlanma konferansına esas teşkil etmiş olan silâhsızlanma prensipini tahrip edecektir. Böyle bir karar gayrikabili içtinap olarak deniz sahasına da tesirlerini teşmil edecektir.

Bu prensiplerin terkedilip edilmemesi lâzım geldiğini yalnız silâhsızlanma konferansının umumî komisyon bütün alâkadar devletlerin iştirakile söyleyebilir. Bu prensipler terkedilirse, devletler kabul ettikleri hukukî vecibelerden kurtulmuş olurlarsa, hükûmetlerin o andan itibaren yalnız doğrudan doğruya kendi menfaatlerini nazarı itibare alacakları ve pek tabii olarak yeni bir mukavele ile başlanmadan evel de, bu mukavelenin istikbalde Versailles muahedesinin askerî hükümlerinin akibetine uğrayamıyacağı hakkında kanaat hasıl etmek isteyecekleri aşikârdır.

Şu halde bazı memleketlerin şimdi silâhlarını inkişaf ettirdikleri şerait bilhassa nazik meseleler ortaya koymaktadır. Askeri mahiyette teşekküller, kontrol usulleri, harp malzemesi imalât masraflarının tahdidi ve nihayet tatbik teminatı, gibi,

Bunlardan tatbik teminatı meselesi en mühimmidir. Silâhların tahdidini kabul edecek olan devletler muvafakat ettikleri imtiyazat neticelerini tanımak hakkını ve ölçmek vazifesini haizdirler. Beynelmilel camiaya karşı imzalanan bir taahhüdün naksedilmesinin bu camiaya karşı bir tehdit olarak telâkki edilmesi lâzımdır.

Akit devletlerin, kontrolda meydana çıkan muhalefetin chemmiyetine göre zecrî tedbirler tatbik etmekle beraber, bu muhalefeti, elzem tanıtacak bütün tatbikat vasıtalarila bilâ imhal düzeltmenin kendileri için bir vazife olduğunu tanımaları lâzımdır. Bu tesir eğer nakız keyfiyeti bir taarruz şeklinde olursa daha geniş mikyasta rol oynamalıdır.

Son söz olarak daima milletler cemiyetine dönmek lâzımdır. Çünkü bu cemiyet sulh için müşterek zıman teminine müsait yegâne teşkilâttır. Bunun için Fransız hükûmeti İngiliz hükûmetinin Almanyanın milletler cemiyetine avdetini silâhlar mukavelesi imzasının esas şartı olarak koymuş olduğunu görmekle ziyadesile memnun olmuştur. Almanya dünya müvazenesine en iyi zımanı ancak devletler camiasına avdetle verebilecektir.

Londradaki kanaat

LONDRA, 24. A.A. — Salâhiyettar mehafil, İngiltere hükûmetinin maksadı, Fransız ve Alman noktai nazarlarını telif için herhangi bir care bulmağa çalışmak olduğunu ve silâhları bırakma bürosu heyeti idaresinin içtima tarihi olan 10-4 e kadar geçecek müddetin bu işe hasredileceğini zannetmektedir.

Hükûmet, Fransanın cevabını nihaî addetmiyerek meselevi Fransız ve Alman notalarının yardımile ve kemali ehemmiyetle tetkik eyliyecektir. Bu suretle, Fransa veya Almanyaya, her iki devleti yekdiğerine yaklaştırabilecek bazı tadilât veya feragat icrası teklif etmek imkânının bulunup bulunmadığını görecektir.

Lord Eden'in İtalya ve Almanyadan aldığı cevaplar, Fransanın cevabı ile karşılaştırılarak yeniden tetkik edilmek icap eylediğinden ve müzakeratın ne suretle devam ettirilmesi muvafık olacağı hakkında ancak bundan sonra karar ittihazı mümkün olabileceğinden daha epey müddet herhanği bir karara intizar etmemelidir.

Fransa hükûmeti, Almanyanın Cenevreden uzaklaşmasile hadis olan vaziyetten gayrimemnun bulunduğunu muhtırasında ifade eylemiş olduğu cihetle, devlet müşarünileyhanın akvam cemiyetine rucuu meselesi de teemmül olunmaktadır.

Amerikanın vaziyeti

VAŞİNGTON, 24. A.A. — Fransanın terki teslihat hakkındaki İngiliz notasına verdiği cevabı tefsiren riyaset cümhur sarayından beyan edildiğine göre, Amerikanın silahları bırakma ve istişari misaklar hakkındaki tavru hareketi değişmiş değildir.

M. Roosvelt, Amerika birleşik devletlerinin, silahları bırakma müzakerelerinin ta başlangıcında ittihaz ettikleri tavır ve hareketi muhafaza ettiklerini, yani bu devletlerin, beynelmilel meselleri münakaşa etmek üzere istişari misaka diğer devletlerle birlikte dahil olacaklarını, şu kadar ki her hangi bir ihtilâfın halli için silâhlar kuvvet istimaline kendilerini mecbur edecek tarzdaki bir mukaveleyi imzaya yanaşmıyacaklarını söylemiştir.

Siyasi mahafil, Avrupa milletleri bir itilâf zemini bulduklarını filen isbat etmedikçe gerek M. Roosvelt'in ve gerek M. Höl'in silâhları bırakma hususunda yeniden gayret sarf edeceklerine ihtimal vermemektedir.

LONDRA. 24 .A.A. — Havas ajansının muhabirinden :

İngiltere hükûmetinin, teminat, emniyet ve saire hakındaki noktai nazar ve vaziyetini öğrenmek maksadile Amerikaya bir istizahname göndermek tasavvurunda bulunduğunu dün haber vermiştik.

İyi haber alan mehafilde beyan olunduğuna göre, Amerika hükûmeti emniyet bahsinde, İngiltere silâhları bırakma plânının derpiş ettiği müzakere hududundan ileri geçmemek niyetinde bulunduğu anlaşılmaktadır. Emniyet meselesinin gösterdiği ümitler, bu suretle tehlikeye düşmüş bulunuyor.

İngiltere hükûmeti, şimdiye kadar erazi teminatı sistemi ile bağlı bulunmağa daima muhalefet eyliyen İngiliz efkârı umumiyesini yalnız icrai teminat fikrine imale etmek imkânını tasavvur etmekte idi.

Amerikadan gelen haberler, Fransız tezini telif için bulunduğu zannedilen imkânları son derece tahditeylemektedir.

İngilterenin, bu şerait içerisinde teminat meselesine bütün cihana şamil bir mahiyet vermek fikrinde devam edip edemiyeceği veyahut bazı eraziye munhasır teminatı kabul edip etmiyeceği henüz meçhuldur.

Alman gaezteleri ne diyorlar

BERLİN, 24 .A.A. — Alman istihbarat bürosu bildiriyor :

Fransanın İngiliz notasına vermiş olduğu cevap hakkında tefsiratta bulunan Volkişer Beobahter, bu cevabî muhtıranın başlıca üç noktayı ihtiva ve bunlarla temayüz etmekte olduğunu yazmaktadır.

Doyçe Çaytung, diyor ki :

Fransız notasının lisanı sulh lisanı değildir."

Tag gazetesi diyor ki :

" Fransa kendi anladığı şekilde Versailles muahedesi ahkâmına ve yalnız o ahkâma bağlı kalmak istiyor, fakat bu muahedenamenin silâhları bırakmağa müteallik olarak derpiş etmekte olduğu mükellefiyetleri hiç bir veçhile yerine getirmek istemiyor.

Lokal Anvayger gazetesi, Fransız notasının menfi olan metninin hakikî bir sulh tesis etmeyi ve haksızlıkları ortadan kaldırmayi arzu eden milletlerin temenniyatını kimlerin baltalamakta olduğu meselesini tenvir etmekte olduğunu yazıyor.

Gazet Jeneral Alman, Fransız notasında serdedilmiş olan delillerin zayif ve edasının İngiltere ve Almanyaya karşı pek az dostane olduğunu yazmaktadır.

İsviçre mahafiline göre

CENEVRE, 24 .A.A. — Havas ajansından : İsviçre mahafili ile milletler cemiyeti mahafili, umumiyetle Fransanın silâhları bırakma hakkındaki İngiliz muhtırasına vermiş olduğu cevabı teveccühle karşılamaktadır.

Japon sanayii Meselesi

(Başı 1 inci sahifede)

ketler ham madde göndermediler mi, Japon sanayii birdenbire durabilir. Gariptir ki, Japonyaya ham madde gönderen memleketlerin başında Amerika geliyor. Halbuki Amerika politikasının Japonlara karşı ne kadar sympatik olduğu dünyanın bildiği bir şeydir. 2 — İkinci mıntaka olarak Japon amelesinin ucuz ücretle çalıştığını ve Japon hayat standardının çok alçak olduğunu zikretmek icap eder. Bu da şu demektir ki, bir avuç pirinçe karşılık 10 saatini satan Japon amelesinin sâi ile dünyanın en ucuz mensucatını, bisikletini, saatini, boyasını imal etmek ve dünyaya yok değerine bu eşyayı sürmek bugün mümkündür. Fakat yarın o amele yüksek bir hayat standardını öğrenir ve talep ederse, o zaman Japon amele ücretlerini arttırmak iktıza edecektir. Bu takdirde Japon mamulleri için rekabet imkânları azalacaktır.

Bu ehemmiyetli iki noktadan başkaca Japonyanın diğer zayıf taraflarından bahse lüzum yoktur. Meselâ yıllardır devam eden açık Japon bütçeleri harpler dolayısie açılan bu bütçelerin haricî istikrazlarla daha ne müddet kapatılabileceği ayrıca tetkike muhtaçtır. Keza her memleket Japonyaya karşı gümrüklerini arttırıyor. Bugün konuşulduğu gibi, her memleket, Japon gümrüğü adıyla ayrıca gümrük tatbik etmeği düşünüyor. Bütün bu mevzulara dokunmadan dahi denebilir ki, Japon tehlikesi diye ortaya atılan tehlikenin (noksan ham madde) ve (alçak amele ücreti) olarak iki esaslı zayıf tarafı vardır. Bu zayıf taraflar nazarı dikkate alınmazsa Japon tehlikesi gözün önünde çok büyük görünür. Fakat eşya ve hâdisat maddeten ve aynen mütalea olunduğu takdirde, Japon sanayii tehlikesinin mübalâğalı kısmı zail olur, tehlike çıplak ebadiyle meydana çıkar.

Dr. Nizamettin ALI

Merak mı ediyorsunuz?

(Başı 1 inci sahifede)

porları 1933 hesap senesi bilânçosunu, kâr ve zarar ve mevduat hesaplarını tasdik ve meclis yaptığı işlerden dolayı ibra edilmiştir.

Umumî heyet idare meclisi tarafından teklif edilen ve temettüün dağıtılmasını yani 1 mayıs 1934 tarihinden itibaren şirketin ve Brükselde Societe Financiere de Transports. et d'Entreprises Industrielles'e ödenmek üzere 35 milyon İsviçre frangı sermayeye yüzde 4,80 nisbetinde yani hisse senedi başına 12 İsviçre frangı bir temettü hissesi tevziini kabul etmiştir.

Heyeti umumiye Mösyö H. Ehrlichim, Etem İzzet Bey, ve Mösyö R. Rosens in idare meclisi azalıklarına tayinini tasdik ve Mösyö Weyl ile Mösyö Salenri'in tekrar intihap etmiştir.

Bu zevat 1936 senesi hesaplarını tetkik edecek olan umumi heyetin toplanmasına kadar vazife görmek üzere idare meclisi azalığına tayin edilmiştir.

Reşit Saffet ve Sezai Beyler birlikte veya ayrı ayrı hareket etmek hususunda muhtar olmak üzere 1934 hesap senesi için mürakip tayin edilmişlerdir.

Her mürakabe taksitle ödenmek üzere 300 lira ücret verilecektir.

Mösyö A. Biliotti ve Mösyö Maditinos ayni sene için 200 lira ücretle hesap komiseri tayin edilmişlerdir.

Heyeti umumiye, idare meclisi azasına bizzat veya bilvasıta alâkadar olabilecekleri şirketlerle veya ticarethanelerle icabında şirket namına ticarî muameleler yapabilmek için ticaret kanununun 323 üncü maddesine göre mezuniyet vermiştir.

Elektrik şirketinin 1932 senesi müşteriler adedi 78,835, 1933 te 85,938 dir. Müessesenin elektrik kudreti 1932 de 76,203, 1933 te 85,400 kilovattır. Verilen elektrik miktarı 1932 de saatte 72,375,884, 1933 te 75,247,071 kilovattır. Fabrikanın istihsalâtı 1932 de saatte 87,780,260, 1933 te 91,977,010 kilovat idi.

Şirketin 1932 senesinde 1,035,560, 1933 te 1,116,220 metre kablosu vardı. Şirketin 1932 senesi sonunda cem'an 43,538,8 kilovat amper kudretinde 303 muhavvileyi havi 254 merkezi varken 1933 senesi sonunda bu miktar 46,647, 18 kilovat amper kudretinde ve hizmette 310 muhavvileyi havi 266 merkeze baliğ olmuştur.

Şirketin işletme hasılatı: 5,175.449,83 bundan masraf ve saire indirildikten sonra netice 1,768,019,44 Türk lirası elde edilmiştir.

Şirket İstanbul belediyesine aidat olarak 208,105,32 lirayı tesviye etmiştir.

Tünel şirketi

İstanbul ve mülhakatında Beyoğlu ile Galata beyninde tahtelarz demiryolu Türk anonim (tünel) şirketi heyeti umumiyesi dün Tünel hanında Uşşakî zade Halit Ziya Beyin riyaseti altında toplanmıştır. Heyetin verdiği kararlar şunlardır:

Heyet mürakip ve hesap komiserinin ve idare meclisinin raporlarını ve 1933 senesi bilânçosunu ve mevcudat ve kâr ve zarar hesaplarını tasdik etmiş ve idare meclisini ibra etmiştir.

Merhum Hasip Beyin yerine tayin edilen Esat Cemal beyin idare meclisi azalığına tayini tasdik edilmiş ve M. Weyl ile Raif ve Esat Cemal Beyler 1926 senesi hesabını tetkik edecek umumî heyetin toplantısına kadar vazife görmek üzere idare meclisi azalığına intihap edilmişlerdir.

1934 senesi hesaplarını tetkik edecek olan umumi heyetin toplantısından sonra vazifeleri bitmek üzere Reşit Saffet ve Sezai beyler mürakip ve ayni hesap senesi için Mösyö Biliotti hesap komiseri tayin edilmişlerdir.

Umumî heyet idare meclisi azasına bizzat veya bilvasıta alâkadar olabilecekleri şirketler veya ticarethanelerle lüzumu takdirinde şirket namına ticarî muameleler yapabilmek için ticaret kanununun 323 üncü maddesine tevfikan mezuniyet vermiştir.

Şirketin, 1933 işletmesi 9,554,52 lira zarar ile kapanmıştır. İdare raporuna nazaran bu açık buhran, ücret tarifelerinin kifayetsizliğinden, gayri safi hasılat üzerinden yüzde beş aidatın ağırlığından ve birinci ve 2 inci sınıf biletlerin fiyatlarını mütekabilen yüzde elli ve yüzde yüz arttıran rüsumdan ileri gelmiştir. Ancak işletme haricinde olan akarların varidatı hesap senesinin 18,392,104 lira kâr la kapatılmasını temin etmiştir.

Tünel şirketi 1932 senesinde 71,208, 1933 te 69,969 sefer yapmıştır. Taşınan yolcu miktarı 1932 de 7,156,426, 1933 te 6,987,542 dir.

Her güne isabet eden yolcu adedi 1932 de 19,553, 1933 te 19,144 tür. Her sefere isabet eden yolcu adedi her iki senede yüzer kişidir.

İşletme günlerinin adedi 1932 de 366, 1933 te 365 gündür.

Şirket 1933 te hükûmete ait iştirak hissesi olarak 41,783,13 lira tesviye etmiştir.

Haliç şirketi

Haliç vapurları şirket heyeti umumiyesi, dün öğleden sonra Ovakimyan hanında toplanmıştır.

Toplantıda idare meclisinin senelik raporu okunmuş, mürakip raporu ve kâr ve zarar hesapları tetkik ve müzakere edilmiştir.

İdare meclisi raporuna nazaran, hasılat en mübrem ihtiyaçların tehevvününe bile kâfi gelmemektedir. Yolcu adedi tamamen azalmaktadır.

Belediye hissesini tediyeye mecbur olmadığı hakkında dava ikame etmiştir. Bu dava henüz neticelenmediği için, 933 bilânçosunda, senevi belediye aidatını teşkil eden 20,340 lira belediyenin matlubu hesabında gösterilmiştir. Bu suretle biriken aidat yekûnunun 63,640 lirayi bulmaktadır.

Raporda, bu aidatın tesviye edilmemesi, şirket vaziyetinin yeni şeraite göre ıslah ve tanzimi için İktısat vekâleti nezdinde yeniden teşebbüsat icra edileceği, 933 senesi neticei hesabiyesinde, belediyenin müterakim aidatını teşkil eden 63,640 lira da dahil olduğu halde 109,333 lira zararla kapandığı kaydedilmektedir.

Şirketin hiç bir ihtiyat akçesi bulunmamış olsaydı, o vakit zarar mecmuu sermayenin üçte ikisini geçmiş olacağından kanunun emrettiği mukarreratın ittihazını ticaret kanununa tevfikan bilmecburiye hissedarlara arzedilecekti.

Lâkin (hisse senedatı imhaiye akçesi) faslında 49,594 lira ihtiyat para bulunmaktadır. Bu paranın seyrüseferin temini uğrunda halen sarfedilmiş olmasına mebni bilânçodaki zarar ve ziyanın tenzili suretile bu ihtiyat akçesi hesabı refedilirse, bu sayede zarar ve ziyan 59,739 liraya inecektir.,,

Meclisi idare raporuna göre, 933 bilet hasılatı, bir evvelki senekinden 26,161 lira noksanile 248,250 liradan ibarettir.

Yolcu adedi gittikçe azalmaktadır. 913 senesinde 10,324,138, 929 da 7,146,006, 930 da 5,988,557, 931 de 4,944,101, 932 de 4,851,093 yolcu taşmış iken 933 te ancak 4,378,600 yolcu nakledilmiştir.

Cereyan eden müzakerat neticesinde idare meclisinin teklifleri veçhile, bilânço tasdik ve idare meclisi ibra edilmiş, 49,594 lira hisse senetlerini imha akçesinin zarar ve ziyan hanesine nakli ve 59,739 lira zararın yeni sene hesabına nakli kabul olunmuştur.

Yeni idare meclisi, eski azadan mürekkep olmak üzere seçilmiştir.

İçtimadan sonra kendisile görüşen muharririmize, şirket idare meclisi ikinci reisi Memduh bey şunları söylemiştir:

"— Şirket mütemadiyen zarar ediyor. Bu gidişin neye müncer olacağını kestirmek müşkül değildir. Vaziyeti ıslah ve idame edebilmek için belediyenin aidat almamasını rica ettik: Kabul etmedi. İş, dava safhasındadır. Bu mesele halledildikten sonra hükûmetten bazı muavenetler istirhamında bulunacağız. Bunların temini iledir ki, şirket bekayı mevcudiyeti için diğer sebep ve çareleri arayabilecektir.,,

Ergani Bakırı şirketi

Ergani bakırı Türk anonim şirketi heyeti umumiyesi, senelik toplantısını dün öğleden evvel Taş handaki dairei mahsusa da yapmıştır.

İçtimaa Necmettin (Mollâ) Bey riyaset etmiş, meclisi idare ile mürakipler raporları kıraat ve kabul, kâr ve zarar hesabatı tasdik ve idare meclisi ibra edilmiş, ve yeni idare meclisi ve mürakipler seçilmiştir.

Yeni idare meclisine gene Necmettin Mollâ Bey reis, murahhas azalığa Mahmut Nedim Bey ve azalıklara eski aza intihap edilmişlerdir.

İdare meclisi raporunda, geçen seneki toplantıda tasvip edilen program mucibince yapılacak işlerin 933, 934 ve 935 senesine taksim edilmiş olduğu, demiryolunun Elâzize vüsulünden iki sene sonra şirketin bakır istihsalâtına başlamak mecburiyetinde bulunduğu hesaba katılarak imalâthane ve müştemilâtının biran evvel ikmaline çalışılmış bulunduğu, şimendiferin mayıs veya haziranda Elâzize varacağına göre, 936 senesinin mayıs veya haziranında şirketin istihsalâta başlaması icap edeceği ve bunun da bir kaç aylık bir fark ile Ergani şimendifer inşaatının hitamı tarihine tesadüf eyliyeceği zikrediliyordu.

Raporda, hafir ve imlâ suretile yapılan tesviyei türabiye ameliyatının hava müsait giderse bu ilkbaharda bitirileceği, kireç taşı ve mevaddı müzebbiye antreposu olarak kullanılacak iki kârgir ambarla bir lokomotif sundurmasının, mutfak, yemekhane, hamam, lâvayo, seyyar hastahaneyi ihtiva edecek bir Rontinin , bir müdür evi ile üç memur ikametgâhının, bir fırın bir mağazanın inşaatı müteahhide ihale edilmiş olduğu, bekâr memurlar için 934 ve 935 senelerinde yeni binalar inşa ettirileceği, kale ocaklarile muhavvilelerden çıkacak kükürtlü gazlar için 180 metre uzunluğunda bir tünel ve 100 metre derinliğinde bir kuyu inşa edilmekte olduğu, tesisat sahasındaki bazı eski binaların Elâziz vilâyeti idarei hususiyesinden satın alındığı, ve bunların bedeline mukabil, masrafı kâmilen şirkete ait olmak üzere vilâyetin gösterdiği arsa üzerinde kârgir bir iptidaî mektep binası yaptırıldığı izah ediliyordu.

Raporda, çakmak taşı taharriyatına da devam edilerek şirketin inşa sahasında bulunan damarların işletilmesi masrafa değmiyecek kadar fakir olduğu neticesini verdiği, buna mukabil Ergani madenine dört kilometre mesafedeki Yilkiron mevkiinde yüz elli, iki yüz bin ton miktarında çakmak taşı çıkabileceği, tahmin edildiği, vücuda getirilecek havaî hattın masrafının bu sayede itfa edilebileceği, bu damarların şirket namına işletilme hakkının istihsaline teşebbüs olunduğu beyan edilmekte idi.

Raporda şimdiye kadar sermayenin tesviye olunan kısmı yüzde (60) a, yani 1,800,000 Türk lirasına baliğ olduğu, bildirilmekte ve kâr ve zarar hesabını vermekte idi. Rapor, kabul edilmiş ve içtimaa nihayet verilmiştir.

Erganide bu işleri idare eden şirketin müdürü eski Şirketi Hayriye ve Haliç müdürü Emin bey de sehrimize gelmiştir. Emin Bey, şirketin henüz tesisat devresinde bulunduğunu ve çok yakında istihsal sahasında faaliyete geçeceğini söylemiştir.

Mart nihayetine kadar

Şehrimizde bulunan anonim şirketler, senelik umumî heyet içtimalarına devam etmektedirler.

İçtimalar mart nihayetine kadar bitecektir. Ticaret müdüriyeti, şirketlerin bu müddeti geçirmemelerini şirketlere bildirmiştir.

Şirketi Hayriye ne halde?

Şirketi Hayriyenin senelik heyeti umumiyesi dün saat 16 da şirket merkezinde toplanmıştır. Kongre açılınca 1933 senesinin heyeti idare mesai raporu okunmuştur. Rapora nazaran 1933 senesi zarfında Şirketi Hayriye 8,987,799 yolcu taşımış ve 929,267,88 lira ücret almıştır. Şirketi Hayriyenin yolcu miktarı geçen senekine nazaran 507,651 azalmış ve varidatı da 92,137,89 lira azalmıştır.

Rapor devam eden iktısadî darlık ve ilkbahar ile yaz mevsiminde havaların çok gayri müsait gitmesinin bu noksanı doğurduğu kanaatini öne sürmektedir.

Buna mukabil Şirketi Hayriye yaz mevsiminde icar ettiği vapurlardan bir sene evvelkinden 1232 lira fazlasile 29,947 lira elde etmiştir. Bu şekilde Şirketi Hayriyenin bir senelik varidatı 1,015,486 lira olmuş ve bunun 147,148 lirası safi kâr kaydedilmiştir. Hissedarlara yapılacak tevziata da 20,000 lira tefrik edilmiştir.

Rapor tasvip edildikten sonra heyeti umumiye eski senelerden devredilen temettü bakiyesinden 40 bin liranın alınarak hisse başına bir buçuk lira tevzi edilmesi karar altına alınmıştır.

Bundan sonra mürakip raporu okunmuştur. Mürakip raporunun tasdikinden sonra müddetleri tamam olan idare heyeti azalarının yerine yenileri seçilerek heyeti umumiyeye nihayet verildi.

Herşeyi inkâr ediyorlar!

(Başı 1 inci sahifede)

rili Mehmet Efendiye poliste böyle demediğini, orada ermenice kitabı Çakmakçılarda Zartaryan Efendiden, diğer kitapları da hakkâklarda Hulûsi Efendiden, bombaları Mehmet Ef. den aldığını ve bu işe kendisini: "Şu herifi hudut harici ettirelim" diye İbrahim Efendinin teşvik ettiğini söylediğini bildirmiş ve müvacehe zabıt varakaları ile ifadelerini okutmuştur. Mapavrili Mehmet Efendi bütün bu ifadelerini inkâr etmiştir.

Sıra İbrahim Efendiye gelince

Bafralı İbrahim Efendiye isticvabından evvel poliste dayak yiyip yemediği sorulmuş, hayir cevabı alınınca ve zabıtla tesbit edilince ne diyeceği sorulmuştur. İbrahim Efendi:

— Bahsedilen suçtan haberdar değilim, Tülekyanla düşmanlığım yoktur. Mehmet Ragıp Efendiyi tanımam Tülekyanla sekiz sene beraber çalıştık, sonra o Felemenk şirketine girdiği için ayrıldık, hesaplarmızı tasfiye ve biribirimizi noter huzurunda ibra ettik.

Tülekyanın bir koalymı bulup hudut haricine çıkarılmasını, Mehmet Efendiye teklif ettiğim, onun da bana bir kolaymı buluruz diye cevap verdiği, birkaç gün sonra da her şeyi hazırladığını bildirdiği yalandır. Bunları filvaki poliste yüzüme karşı söylemiştir. Ve ayakta duracak hali yoktu. O zaman kendisine:

— Bana iftira etmeğe utan mıyor musun ? dedim. O da

— Halimi görmüyor musun, ne yapayım diye cevap verdi, ben ifademi imza etmiyecektim. Fakat mecbur oldum.

Demiştir.

Cevat Efendi de inkâr ediyor

Kâtip Cevat efendi de isticvabında her şeyi inkâr etmiştir.

— Hiç bir şeyden haberim yok demiştir. Yazılan mektup kendisine gönderilmiş, 931 senesinde Samsundan Tülekyan efendiye yazılan bir mektubun zarfı içine konulmuş olan mektubun kendisi tarafından yazıldığı ehli vukuf raporile sabit olduğu bildirilmiş, fakat o buraya gelsin, söylesin demiştir.

Ondan sonra kendisinin Artin Tülekyan efendiye "Eğer 12 saate kadar istediğim parayi vermezsen pişman olursun, tasavvuratım fena netice verir,, mealinde mektuplar yazdığı da bildirilmiş, o zaman da:

— Tülekyan efendiden alacağım vardı, bir miktar da ikramiye istiyordum, yazdığım mektuplar alacağımı alamadığım içindi. Tülekyan efendi maaşımı vermiyordu. Yazdığım mektuplarda, "Eğer maaşımı vermez isen kanunî muameleye tevessül ederim, senin aleyhine netice verir, sonra pişman olursun,, demek istedim demiştir.

Tahliye edildiler

Maznunların isticvapları bittikten sonra vekilleri söz almış ve hülâsaten:

— Suç cürüm tasnif ve iftiradır. Bomba bulunması işe efkârı umumiyenin fazla ehemmiyet vermesini mucip olmuştur. Hâdise haddizatında ehemmiyetsizdir. Matbuatın, binnetice efkârı umumiyenin alâkası ile işin pek mühim addedilmesi yüzünden müvekkillerimiz mevkufen muhakeme edilmektedir. Cürüm sabit olsa bile mevkufiyet müddeti kanunun tayin ettiği ceza müddetini geçmiştir. Mübarek bayram hürmetine müvekkillerimizin tahliyesini, çoluk ve çocukları ile beraber bayram yapmalarına müsaade edilmesini rica ederiz demişlerdir.

İddia makamını işgal eden Nurettin Bey de tahliye talebinin kanunî olduğunu, tahliyelerinde bir mahzur olmadığı mütaleasını serdetmiştir.

Mahkeme heyeti keyfiyeti müzakere ettikten sonra maznunların yüz ellişer lira kefaletle tahliyesine karar vermiş ve muhakemenin devamı başka güne bırakılmıştır.

İzmir vilâyet U. meclisi

İZMİR, 24 (Milliyet) — Vilâyet umumî meclisi bugün mesaisini bitirmiştir.

IHTIRA İLANI

" Demiryolu vesaiti nakliyesi için yaylı cer ve itme tertibarı " hakkında istihsal olunan 19 Temmuz 1932 tarih ve 1408 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzre ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galta'da, Çinili Rıhtım Hanında, Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur. (14918)

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

1 — Kurban Bayramma müsadif 26 Mart Pazartesi, Salı Çarşamba ve Perşembe günleri Adalar hattında Cuma tarifesindeki seferler icra olunacak ve bundan başka Büyük Ada'dan saat 13,30, Heybeliden 18,45, Burgazdan 19,00, Kınalıdan 19,15 te kalkarak köprüye saat 20,00 de varmak üzere bir alâve sefer yapılacaktır.

2 — 30 Mart Cuma günü de yukarda yazılı ilâve seferi icra olunacaktır. (1379)

Diyarıbekir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Diyarıbekir - Mardin yolunu n13475 lira 77 kuruş bedeli keşifli 39×975 — 59×775 inci kilometroları arası tamiratile 3189 lira 91 kuruş bedeli keşifli 33×700 — 59×650 inci kilometroları arasındaki kârgir ayaklı menfezlerin betonarmeye tahvili 11 Nisan 934 tarihine müsadif çarşamba günü saat 12 ye kadar kapalı zarf usulu ile münakasaya konulmuş olduğundan keşif, kroki ve şartnamesini öğrenmek isteyenlerin Vilâyet Daimî Encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. (1281) 1640

İnhisarlar U. Müdürlüğünden

1 — Paşabahçe Fabrikasının arka yamacında yaptırılacak hafriyat ile bu hafriyattan çıkacak toprakların nakli : 1-4-934.

2 — Yangın söndürme tertibatına müteallik motörlü Tulumbalarına mahsus boru, hidrant ve teferrüatı : 9-4-934.

Yukarıda yazılı hafriyat ve nakliyat ile yangın söndürme aleti aleni münakasa ile satın alınacaktır. Taliplerin şartnameleri gördükten sonra münakasaya iştirâk etmek üzere her birinin hizasında gösterilen gün ve saatte yüzde 7,5 teminatlariyle beraber Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (1320)

(7000) kilo müstamel Çenber satın alınacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere (% 7,5) teminatlarile beraber (2-4-934) Pazartesi günü saat (14) te Galatada Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. (1151)

Süt veren nnelere

Fosfatlı Şark Malt Hülâsası

Kullanınız sütünüzü artırır
Çocukların kemiklerini
Kuvvetlendirir 13864

Bayram için

Neye İhtiyacınız Varsa

SÜMER BANK

Yerli Mallar Pazarında

Bulursunuz

Ucuz, Güzel, Sağlam

1730

Motörpomp alınacaktır

İnegöl Belediye Reisliğinden:

İnegöl Belediyesi için bir motörpomp satın alınacağından 1 Mart 934 den 31 Mart 934 Cumartesi günü saat 15 şe kadar kapalı zarf usulu ile münakasaya konulmuştur. Bu baptaki şeraiti anlamak istiyen müesseselerin şartname örneklerini İnegöl Belediyesinden istemeleri ilân olunur. (993)

1325

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Umumî Meclisin 1 Mart 934 tarihli içtimaında Belediye vergi ve resimleri kanununun 28 inci maddesi mucibince ve Duhuliye resminin ilğası do lasiyle müşteil maddelerden alınması icap eden istihlâk resmi hakkında kabul edilen tarife aşağıya dercedilmiştir. Alâkadarlara ilân olunur. (1356)

Benzin	Kilosundan	40	para
Petrol	„	20	„
Baküre - Mazot	„	20	„

1718

Süleymaniyede kâin Syaviş paşa medresesi kiraya verilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere Levazım Müdürlüğüne, müzayedeye girmek için de 34,5 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 16-4-934 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (1382)

Deniz yolları

İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Bartın yolu

BURSA vapuru 26 Mart PAZARTESİ 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1387)

İzmir sür'at yolu

GÜLNİHAL vapuru 26 Mart PAZARTESİ 16 da Sirkeci rıhtımından kalkacak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. (1388)

İskenderiye yolu

İZMİR vapuru 27 Mart SALI 11 de Galata rıhtımından kalkacak doğru İzmir, Pire, İskenriye'ye gidecek ve dönecektir. (1389)

Yeşilköy'de

YEŞİLKÖY PALAS OTELİ

BÜTÜN SENE AÇIKTIR

Birinci sınıf mutbah Her türlü konforu haiz odalar.

Telefon: 18 - 86

(14793)

Üniversite Rektörlüğünden:

Nisan ve Mayıs aylarında İnkilâp Tarihi derslerinin ngi günlerde ve kimler tarafından verileceği aşağıya dercemiştir. Alâkadarlara ilân olunur. (1343)

Nisan		
1	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
2	Pazartesi	„ „ „
7	Cumartesi	Hikmet Beyfendi
8	Pazar	„ „
9	Pazartesi	Mahmut Es'at Beyfendi
10	Salı	„ „ „
12	Perşembe	Recep Beyfendi
14	Cumartesi	„ „
15	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
16	Pazartesi	„ „ „
21	Cumartesi	Hikmet Beyfendi
22	Pazar	„ „
23	Pazartesi	Mahmut Es'at Beyfendi
24	Salı	„ „ „
26	Perşembe	Recep Beyfendi
28	Cumartesi	„ „
29	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
30	Pazartesi	„ „ „
Mayıs		
6	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
7	Pazartesi	„ „ „
12	Cumartesi	Hikmet Beyfendi
13	Pazar	„ „
14	Pazartesi	Mahmut Es'at Beyfendi
15	Salı	„ „ „
17	Perşembe	Recep Beyfendi
19	Cumartesi	„ „
20	Pazar	Yusuf Kemal Beyfendi
21	Pazartesi	„ „ „
24	Perşembe	Recep Beyfendi
26	Cumartesi	„ „
28	Pazartesi	Mahmut Es'at Beyfendi
29	Salı	„ „ „

1713

Kendinizi bu tehlikeli şişkinlikten kurtarınız

Hem sıhhatınızı kazanacak, Hem de şik olacaksınız...

Şişmanlığın fazlalığı, cihazların inbisatı ve ya yerinde bulunmamaları; baş ağrıları, sui hazim, inkibaz ve zafiyeti asabiyeye sebebiyet verir ve daha yaşlı ve yorgun görünürsünüz; Linia sentürü; cıhazlarınızı esaslı bir surette tabiî yerlerinde tutar ve sıhhatınızın iadesine hizmet ve gençliğin çevik ve mütenasip endamınızı muhafaza eder.

Fiyatı 17 T. Lirası - Siyahı 20 T. Lirasıdır.

Talep vukuunda (tehlikeli şişkinlik) musavver No. 13 katalog meccanen gönderilir.

Yegâne satış mahalli: J. ROUSSEL
B.O. Tünel meydanı No.12 - İstiklâl Caddesi No. 385
PARIS : 166, Boulevard Haussmann

Güzelliğin timsali VENÜS'e benzemek ister misiniz ? ...

Kullanınız:

VENÜS müstahzaratı 1934 Amerika, Fransa güzellik enstitü botelerinin son keşiflerine göre fevkalâde fennî bir surette VENÜS lâboratuvarımızda ihzar edilmektedir.

Fiatlerimiz terkiplerimizde mevcut kıymet ve evsafa nazaran çok ucuzdur.

Merkezi : Bahçekapı, Hamidiye türbesinde

Evliya Zade Nureddin
Ecza ve itriyat deposu No. 27
Şubesi: Ankara Bankalar caddesi No. 28. (14863)

HISSEDARANA ILAN

Millî Bira ve Meşrubat Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimizin hissedaran heyeti umumiyesi sureti adiyede 16 Nisan 934 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Istanbul'da Birinci Vakıf Hanında 32-33 numaralı dairede akdi içtima eyliyeceği hissedaranın nazarı ittilaına arzolunur. Işbu heyeti umumiyeye iştirak edecek hissedaranın malik oldukları hisse senetlerini nizamnamei esasimiz ahkâmına tevfikan tarihî içtimadan on gün evvel Istanbul'da Birinci Vakıf hanında 32-33 numaradaki daireye tevdi ederek mukabilinde bir makpuz almaları muktezidir.

Ruznamei müzakerat :

1 — Meclisi Idare ve Murakıp raporlarının okunması,

2 — 933 senesine ait bilânço ve kâr ve zarâr hesabatının okunması ve tasdiki,

3 — Meclisi Idare ve Murakıbın ibrası,

4 — 934 senesi için Murakıp tayini ve tahsisatının tesbiti,

5 — Nizamname mucibince tecdidi icabeden Meclisi Idare azalarından ikisinin intihabı. (14921)

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

1 — 20-5-934 tarihinden itibaren idaremize ait İzmit iskelesinden geçirilecek eşyanın beher yüz kilo ve kesrinden 12 kuruş ücret alınacaktır. 7-7-1928 tarih ve 41 numaralı tarifenin İzmit iskele ücretlerine ait ahkâmı lâğvedilmiştir.

2 — 20-5-1934 tarihinden itibaren Haydarpaşa'da nakilden sonra veya sevkedilmek üzere antrepoya konulması istenilecek " Patates, Soğan, her nev'i kuru sebze, Şeker ve grupaj eşyası" ndan on gün müddetle antrepo ücreti alınmıyacaktır.

3 — Maden nakliyatına yapılmakta olan

A — Haydarpaşa, Derince, Mersin ve Samsun'a mürettep maden nakliyatına, maden tarifesi üzerinden yüzde 20.

B — Haydarpaşa ve Derince'ye nakledilecek madenlerin Liman ve rıhtım ücret ve resimlerinden yüzde 20.

C — Mersin veya Derince'ye nakledilecek manyezitlere C bareminden yüzde 40.

Tenzilâtlar, 1-3-1935 tarihine kadar temdit edilmiştir. (1386)

Filistinde Telâvivde 26 Nisan 934 tarihinden 26 Mayıs 1934 tarihine kadar devam etmek üzere açılacak panayıra, teşhir için gönderilecek emtea ve eşya, hatlarımızda :

Seyriseri ile nakledilecek ve sınıflarına göre seyrihafif ücretine tabi tutulacaktır.

Sergide satılmayıp iade edilecek emtea ve eşya da, bidayeten gönderilen istasyona parasız nakledilecektir.

Panayıra gönderilecek eşyaya ucuz tarifenin tatbikina 1-4-934 tarihinden başlanacak ve satılamamak dolayısile bu eşyanın bidayeten gönderildiği istasyona parasız iadesi 25 - 6 - 934 tarihine kadar devam edecektir. Bu kolaylıktan istifade etmek isteyen mal sahipleri sergi Hey'etinden gönderecekleri eşyanın cins ve miktarını gösterir bir vesika alıp eşya ile birlikte istasiyonlara tevdi edeceklerdir.

Sergide satılmıyan emtea ve eşyanın parasız nakli için de, evvelce sergiye gönderilmek üzere nakli esnasında tanzim edilip eşya ile birlikte verilen hamule senedile sergi Komisyonundan bu hususta alınacak bir vesikanın istasiyona ibraz ve tevdi edilmesi icap eder. (1385)

İLÂN

Maden kömürü işleri Türk Anonim Şirketinden:

Şirketimizin 1933 hesap senesine ait 22 Mart 1934 tarihinde toplanan alelâde hey'eti umumiye içtimaında, hazır bulunan Hissedaranın hisse senedatı mıktarı dereceî kâfiyede olmadığından içtima yapılamamış ve ikinci defa olarak 22 Nisan 1934 tarihine müsadif Pazar günü saat onda Ankarada Şirketin Merkezi olan Türkiye Iş Bankası binasında akdi tekarrür etmiştir.

Ruznamei Müzakerat

1 — 1933 senesine ait Meclisi Idare ve mürakip raporlarının kıraat ve tasvibi,

2 — 1933 senesi bilânçosunun ve kâru zarar hesabı ve faizi muhassas ve hisseî menfeat hesaplarının tetkik ve kabulile Meclisi Idarenin ve mürakiplerin ibrazı ve temettüün sureti tevzii,

3 — Nizamnamei esasinin 12 inci maddesi mucibince müddeti hitam bulan azaların yerine intihap icrası,

4 — 1934 senesi mürakiplerinin tayini,

5 — 1934 hesap senesi alelâde hey'eti umumiyesine kadar müteber olmak üzere Meclisi Idare azalarının hakkı huzurlarile 1934 senesi mürakip ücretlerinin tesbiti.

MECLISI IDARE

İLÂN

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden

Kapalı zarf usulile münakasaya vazedilen Kayseri'de kurulacak pamuklu mensucat fabrikası inşaatı münakasası alâkadarların ıaki olan talebi üzerine 31 Mart 1934 tarihine tesadüf eden umartesi günü saat 15 te Ankara'da Banka Umum müdürlüğünde icra edilecektir.

Münakasaya bu gibi esas kısımları beton arma olan inşaatı imdiye kadar yaptıkları büyük inşaata kıyasen muvaffakiyetle e hüsnü suretle yapabilecekleri Bankaca sabit olan inşaat müsseseleri iştirak edebileceklerdir.

Münakasa şartnamesine tevfikan hazırlanacak tekliflerin 31 Mart 1934 tarihine kadar Umum Müdürlüğe tevdi edilmesi lâzımdır.

Proje ve şartnameleri görmek isteyenlerin her gün saat 10dan 12 ye kadar Ankara'da Evkaf Apartımanında Pamuklu mensucat şubemize müracaatları ve proje ve şartnamelerin 100 lira mukabilinde Umum müdürlüğümüzden alınabileceği ilân olunur. [1333]

1695

ISTANBUL BELEDIYESI

Sular İdaresinden:

Su borusu döşeme ameliyesinden dolayı EYÜPTE - BAHARIYE Caddesinin 31 Mart 1934 cumartesi sabahından 4 Nisan 934 Çarşamba sabahına kadar bütün nakil vasıtalarına kapalı bulunacağı ilân olunur. (1332)

1737

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:

1 — 240 milimetrelik beş adet Işıldak 2-4-934 Pazartesi günü saat on dörtte İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü binasındaki Komisyonda pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İstekliler tasdikli şartnameleri her gün Komisyondan alabilirler.

3 — Pazarlığa girecekler malın Komisyonca tasarlanmış tutarının yüzde yedi buçuğu olan 158 liralık vezne makbuzu veya teminat mektuplarile gelmeleri. (1364)

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Baştababetinden:

Haydarpaşa Emrazı Sariye hastanesi müstahdemini için açık münakasa ile 16 takım elbise ile 16 çift fotinin ihalesi 16 Nisan 934 Pazartesi günü saat ondörtte Galata'da Kara Mustafa Paşa sokağında İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezindeki mubayaa Komisyonunda yapılacağından şartnamelerini görmek isteyenlerin Merkezimiz Levazım Dairesi ile mezkûr hastane İdaresine müracaatları. (1345)